

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

Lier kirkelige fellesråd

Møtedato: 08.06.2022 kl. 19:00

Møtested: Tranby menighetshus

Arkivsak: 19/00378

Hei!

Dette er siste fellesrådsmøte før sommeren og det avholdes på Tranby menighetshus.

Revisor Kristin Haugen vil være tilstede fra starten av møte og det vil bli gitt anledning til å stille spørsmål.

Vi ser frem til nok en konstruktivet og inspirerende møte.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

Lier kirkelige fellesråd

Møtedato: 08.06.2022 kl. 19:00

Møtested: Tranby menighetshus

Arkivsak: 19/00378

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf +47 48289588 eller e-post ms334@kirken.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
44/22	22/01134-1	Godkjenning av innkalling og saksliste
Godkjenning av protokoll		
45/22	22/01134-2	Godkjenning av protokoll
Saker til behandling		
46/22	22/01134-5	Protokoller fra menighetsrådene
47/22	22/01134-8	Årsregnskap 2021 Lier kirkelige fellesråd
48/22	22/01134-9	Tertialrapport 1/2022 Lier kirkelige fellesråd
49/22	22/01134-13	Prosjekt streaming Frogner kirke
50/22	22/01134-14	Utsifting/rehabilitering av vannposter, Sjøstad gravplass
51/22	22/01134-10	Utsifting av tak, sør side- Frogner kirke
52/22	22/01134-15	Syiling kirke - fremlegging av forprosjekt
53/22	22/01134-16	Signaturrett
54/22	22/01134-11	Ny kirkelig organisering - Kirkerådets forslag
55/22	22/01134-12	Høring - endring av navn på Drammen prosti
56/22	22/01134-3	Øvrige meldinger
Eventuelt		
57/22	22/01134-4	Eventuelt

Lier , 01.06.2022

Søren Falch Zapffe
Leder

Mette Sønsteby
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-1	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	44/22	08.06.2022

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksframlegg

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd godkjenner innkalling og saksliste til møte 08.06.2022

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-2	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	45/22	08.06.2022

Godkjenning av protokoll**Saksframlegg**

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd godkjenner protokoll av 11.05.2022

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-5	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	46/22	08.06.2022

Protokoller fra menighetsrådene

Saksframlegg

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar protokollene fra menighetsrådene til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-8	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	47/22	08.06.2022

Årsregnskap 2021 Lier kirkelige fellesråd

Saksframlegg

Kirkevergen viser til sak 19/22 hvor fellesrådet gjorde følgende vedtak:

Lier kirkelige fellesråd fastsetter årsrapport og årsregnskap med noter for 2021.

Mindreforbruk i driftsregnskapet på kr 1 824 784,84 overføres disposisjonsfond.

Udisponert sum i investeringsregnskapet på kr 2 791 962,98 overføres kapitalfond.

Årsregnskap med noter og årsrapport oversendes revisjonen.

Årsrapporten betraktes som et utkast og legges frem til endelig godkjenning sammen med reviderte årsregnskap.

Frist til å komme med tilbakemelding på årsrapport settes til 15. april.

Regnskapet og årsberetning ble sendt til revisor som nå har avsluttet sin revisjon. Det ble avdekket en henvisnings-/styringsfeil i balansen som gjorde at årets driftsresultat ble vist på feil linje. Det er korrigeret. Det har ingen resultatmessig effekt, heller ikke effekt på balansesummene. Ellers avdekket revisjonen kun mindre, uvesentlige avvik.

Ren revisjonsberetning for årsregnskap og årsrapport for 2021 for Lier kirkelige fellesråd følger vedlagt.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd godkjenner årsrapport og årsregnskap med noter for 2021.

Mindreforbruk i driftsregnskapet på kr 1 824 784,84 overføres disposisjonsfond.

Udisponert sum i investeringsregnskapet på kr 2 791 962,98 overføres kapitalfond.

Lier kirkelige fellesråd tar revisjonsberetningen for 2021 til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-9	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	48/22	08.06.2022

Tertialrapport 1/2022 Lier kirkelige fellesråd

Vedlegg:

Tertialrapport 1/2022

Saksframlegg

Tertialrapporten viser at vi ligger ca der vi bør ligge på de fleste kostnadene. Kirkevergen varsler allerede nå at det vil være behov for budsjettendringer på noen poster. Det vil bli lagt frem i egen sak senere i 2022.

Kostnader

Konto 1010 – 1099 Lønn inkl konto 1710 Sykelønnsrefusjoner

Hensyntatt sykelønnsrefusjoner har vi forbrukt 33,9% av budsjettert lønn pr 1. tertial 2022. Kirkevergen gjør oppmerksom på at deler av kostnader knyttet til vikar for 50% vakant organiststilling i Sylling og Sjøstad for perioden mars og april er ført som lønn, deler er ført på kto 1271 Konsulenttjenester kirkemusikere m.m.

I samme periode har vi hatt vakanse i konsulentstilling knyttet til Servicekontoret. Vi har innleid vikar fra vikarbyrå fra slutten av mars til d.d. Kostnader knyttet til denne innleide ressurs, føres også på kto 1271 Konsulenttjenester kirkemusikere m.m.

I tillegg har vi vakanse i 100% gravplassarbeiderstilling fom 1.2.2022. Vi har avtaler med diverse vikarer som dekker opp noe av denne stillingsprosenten. Dette føres som lønn.

Selv med disse vakansene og at vikarkostnader regnskapsføres som driftskostnad og ikke lønnskostnad, viser tertialrapport 1/2022 at vi har forbrukt 1/3 av budsjetterte lønnskostnader. Kirkevergen forventer også at årets lønnsoppgjør vil bidra til at lønnskostnadene øker ytterligere. Et budsjett med oppjusterte lønnskostnader vil bli lagt frem senere i år.

Konto 1130 Porto

Kontoen har pr 1. tertial negativ saldo. Dette skyldes tilbakeføring av tidligere års avsetning til porto. I seneste tjenesteytingsavtale er porto innarbeidet som del av denne og budsjettet vil bli redusert.

Konto 1131 Telefon

Kontoen har lite bokført pr 1. tertial. Den er belastet noe mer i mai. Evt behov for budsjettendring vil bli vurdert utover året.

Konto 1185 Forsikringer

Forsikringer blir hovedsakelig fakturert 1 g pr år og forsikringene for 2022 er for det meste bokført i 1. tertial. Det er forventet liten endring på denne kontoen utover året. %-forbruket er derfor ikke så avvikende som det kan fremstå så langt i år.

Konto 1210 Leasing, kjøp av maskiner leie tr.Midler

Bokføringsfeil. Ompostert i mai.

Konto 1272 Konsulenttjenester kirkegårder og konto 1273 Konsulenttjenester kirker

Merforbruket er knyttet til arbeidet med overføring av eierforholdene for gravplassene, samt wifi-opplegg i kirkene. Nødvendig budsjettendringer vil bli lagt frem som egen sak senere i 2022.

Konto 1341 Muslimske grav

Bokføringsfeil. Ompostert i mai.

Konto 1371 og utover (overføring mv)

Dette er poster som oftest gjøres mot slutten av året.

*Inntekter*Generelt for konto 1600 - 1650

Flere av inntektene har blitt fakturert i mai, herunder festeavgiften.

Konto 1801 – 1804 Tilskudd kateket, diakon og trosopplæring

Tilskudd blir normalt utbetalt etter at bispedømmet har mottatt fellesrådets rapportering for 2021. Rapportene ble sendt i mai.

Konto 1830 Overføring fra Lier kommune

Fellessrådet har mottatt 50% av årets tilskudd pr 1. tertial.

Konto 1871 Tilskudd/gaver fra andre

Posten består av søkbare tilskudd fra Den norske kirke og andre, i tillegg til overskuddet fra julekurvaksjonen som ble overført til fellesrådet fom 2021.

Avsluttende kommentarer

Pr 1. tertial viser regnskapet et mindreforbruk på kr 707 593,99. Kirkevergen vil komme tilbake til fellesrådet med evt forslag om nødvendige budsjettjusteringer senere i 2022 og ber fellesrådet ta tertialrapport 1/2022 til orientering.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar tertialrapport 1/2022 til orientering.

Månedssrapport drift

2 LIER KIRKELIGE FELLESRÅD - 2022 - Periode 1 - 4

24,05,2022

	Regnskap	Budsjett inkl. endringer	% forbruk
Ansvar: 100 Felles			
1010 Lønn i faste stillinger	3.257.095,42	8.870.467,00	36,7
1020 Sykevikarer	7.644,80	30.000,00	25,5
1030 Ekstrahjelp	108.192,90	230.000,00	47,0
1040 Overtid	0,00	5.000,00	0,0
1050 Annen lønn	44.418,30	175.000,00	25,4
1080 Godtgjørelse folkevalgte	0,00	10.000,00	0,0
1090 Pensjonsinnskudd	335.168,30	1.395.127,00	24,0
1095 Ulykke- og gruppelivsforsikring	0,00	50.000,00	0,0
1099 Arbeidsgiveravgift	518.419,92	1.472.124,00	35,2
Sum lønnskostnader	4.270.939,64	12.237.718,00	34,9
1710 Sykelønnsrefusjoner	-123.198,00	0,00	0,0
Sum lønnskostnader inkl. ref. sykelønn/fødselsp.	4.147.741,64	12.237.718,00	33,9
1100 Kontormateriell inkl. Prost	63.572,35	200.000,00	31,8
1101 Abonnement aviser tidsskr. Faglitteratur	6.960,20	15.000,00	46,4
1115 Matvarer/bevertning	25.434,12	85.000,00	29,9
1120 Annet materiell/tjenester	116.638,92	240.000,00	48,6
1121 Blomster legatgraver	0,00	50.000,00	0,0
1130 Porto	-29.940,00	42.500,00	-70,5
1131 Telefon	6.445,20	160.000,00	4,0
1132 Bankgebyrer	1.185,13	3.000,00	39,5
1140 Annonser	25.210,57	60.000,00	42,0
1150 Opplæring/kurs av ansatte	42.914,14	90.000,00	47,7
1151 Kurs av folkevalgte	0,00	7.500,00	0,0
1155 Reiseutgifter (ikke oppg.Pl.) oppl./kurs	0,00	5.000,00	0,0
1160 Oppgavepliktige utgifter - reiser/diett	17.468,35	70.000,00	25,0
1167 Motkonto mobiltelefon	-6.954,00	-31.000,00	22,4
1170 Transport/drift av egne transportmidler	12.032,83	70.000,00	17,2
1180 Energi	129.031,91	600.000,00	21,5
1185 Forsikringer	239.920,65	215.000,00	111,6
1190 Husleie, leie av lokaler og grunn	398.632,50	766.000,00	52,0
1195 Avgifter, gebyrer, kommunale avgifter	236.072,36	550.000,00	42,9
1196 Opplysningsv. Fond	73.551,00	80.000,00	91,9
1197 Kopinoravtalen	0,00	50.000,00	0,0
1198 Medlemskap i ka m.Fl.	0,00	130.000,00	0,0
1199 Container-service	35.007,48	130.000,00	26,9
1200 Inventar og utstyr	41.933,35	190.000,00	22,1
1201 Edb- og audiovisuelt utstyr	15.732,40	119.000,00	13,2
1210 Leasing, kjøp av maskiner leie tr.Midler	11.157,82	0,00	0,0
1220 Leasing/kjøp av maskiner	0,00	50.000,00	0,0
1230 Vedlikehold byggtj./kirkegård	109.794,69	500.000,00	22,0

Månedssrapport drift

2 LIER KIRKELIGE FELLESRÅD - 2022 - Periode 1 - 4

24,05,2022

1232 Vedlikehold maskinpark	36.959,60	80.000,00	46,2
1240 Serviceavtaler/reparasjoner	41.933,08	200.000,00	21,0
1241 Vedlikehold orgler	6.788,00	35.000,00	19,4
1260 Renhold- og vaskeritjenester	6.516,00	25.000,00	26,1
1265 Vakthold og vektertjenester, alarmsystem	20.022,10	50.000,00	40,0
1270 Revisjon	0,00	110.000,00	0,0
1271 Konsulent tjenester kirkemusikere m.M.	187.690,75	680.000,00	27,6
1272 Konsulent tjenester kirkegårder	76.219,00	40.000,00	190,6
1273 Konsulent tjenester kirker	43.762,46	40.000,00	109,4
1340 Kremasjoner	290.000,00	900.000,00	32,2
1341 Muslimsk grav	7.250,00	0,00	0,0
1371 Bedriftshelsetjeneste volvat	0,00	3.000,00	0,0
1380 Lønnsoppgjør reserverte bevilgninger	0,00	300.000,00	0,0
1390 Kalkulatoriske utg. Ved komm. Tjenesteyt	0,00	370.000,00	0,0
1429 Moms generell kompensasjonsordning	254.094,71	850.000,00	29,9
1450 Overføring til frogner menighetsråd	0,00	30.000,00	0,0
1451 Overføring til tranby menighetsråd	0,00	30.000,00	0,0
1452 Overføring til sjåstad menighetsråd	0,00	30.000,00	0,0
1453 Overføring til sylling menighetsråd	4.541,00	30.000,00	15,1
1454 Trosopplæringsmidler	0,00	200.000,00	0,0
1500 Renteutgifter, låneomkostninger	0,00	1.500,00	0,0
1550 Avsetning til bundne fond	0,00	15.000,00	0,0
1590 Avskrivninger	0,00	2.900.000,00	0,0
1729 Kompensert moms driftsregnskapet	-254.094,71	-850.000,00	29,9
Sum andre driftsutgifter inkl. mva.kompensasjon	2.293.483,96	10.516.500,00	21,8
Sum utgifter inkl. ref. sykelønn/fødselsp.	6.441.225,60	22.754.218,00	28,3
1600 Brukerbetaling, vigsel, gravferd utensog	-4.830,00	-55.000,00	8,8
1620 Salg av tjenester	-5.614,07	-30.000,00	18,7
1621 Preludering	-23.345,00	-85.000,00	27,5
1622 Administrasjonsgebyr	-6.750,00	-45.000,00	15,0
1631 Festeavgifter av gravsted	-11.950,00	-1.100.000,00	1,1
1650 Avgiftspliktig salg	-120.948,00	-465.000,00	26,0
1700 Tilskudd a-etat	-45.198,00	0,00	0,0
1704 Tilskudd til krigsgraver	-7.100,00	-7.000,00	101,4
1750 Refusjon fra menighetsrådene	-22.893,11	-300.000,00	7,6
1790 Kalkulatoriske inntekter komm. Tjenestey	0,00	-370.000,00	0,0
1801 Refusjon tilskudd til kateteket	0,00	-640.000,00	0,0
1802 Refusjon tilskudd til diakon	0,00	-699.369,00	0,0
1804 Trosopplæring - kirkerådet	0,00	-1.602.000,00	0,0
1830 Overføring fra lier kommune	-6.673.000,00	-13.346.000,00	50,0
1871 Tilskudd/gaver fra andre	-110.402,67	0,00	0,0

Månedssrapport drift

2 LIER KIRKELIGE FELLESRÅD - 2022 - Periode 1 - 4			24,05,2022
1900 Renteinntekter	-116.788,74	-150.000,00	77,9
1940 Bruk av disposisjonsfond	0,00	-959.849,00	0,0
1990 Motpost avskrivninger	0,00	-2.900.000,00	0,0
Sum inntekter uten ref. sykkelønn/fødselsp./mva	-7.148.819,59	-22.754.218,00	31,4
Sum netto drift	-707.593,99	0,00	0,0

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Ingvild Vatsøy	414	22/01134-13	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	49/22	08.06.2022

Prosjekt streaming Frogner kirke**Vedlegg:**

Streamingbudsjett Lier 2022 sak 42-22
 Protokoll Lier kirkelige fellesråd 11.05 sak 42-22
 Protokoll Lier kirkelige fellesråd 17.11 24 sak 98-21

Saksframlegg

Fellesrådet vedtok i november at restmidler budsjettert til streaming i Frogner i investeringsbudsjettet skulle overføres fra regnskapsåret 2021 til 2022, jfr vedlagte utdrag fra protokollen fra møtet, sak 98/21. Prosjektet var opprinnelig budsjettert med kr 100.000.

I sak 42/22 som ble behandlet 11. mai, vedtok fellesrådet at de ønsket å gå for streamingprosjektet i Frogner og de valgte alternativ 2 som har et budsjett på kr 180.000.

Kirkevergen foreslår at summen som mangler, kr 80.000 dekkes av kapitalfond for kirker.

Justert budsjetttramme for streamingsprosjektet i Frogner blir etter dette:

Opprinnelig budsjettert	kr 100 000
Tilført fra kapitalfond kirker	<u>kr 80 000</u>
Sum justert budsjett	<u>kr 180 000</u>

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar justert budsjetttramme til investeringsprosjektet streaming i Frogner kirke på totalt kr 180.000. Oppjusteringen på kr 80.000 dekkes ved bruk av kapitalfond for kirker.

98/21 Overføring av midler i investeringsregnskapet fra 2021 til 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Lier kirkelige fellesråd	17.11.2021	98/21

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar å overføre resterende budsjettmidler for pågående investeringsprosjekt fra 2021 til 2022 for følgende prosjekter, begrenset oppad til beløp som følger:

Kirker

- Streamingutstyr Frogner inntil kr 100.000,00
- Rehabilitering vinduer - Tranby inntil kr 300.000,00
- Oppussing kirkestue - Sjøstad inntil kr 326.775,62
- Sylling glassmalerier inntil kr 550.000

Gravplasser

- Fasadebelysning Frogner kirke inntil kr 329.421,88
- Fasadebelysning Tranby kirke inntil kr 329.421,88
- Ny navnet minnelund – Tranby inntil kr 450.000
- Fasadebelysning – Sjøstad inntil kr 400.000
- Belysning minnelund – Sjøstad inntil kr 100.000
- Vannposter – Sjøstad inntil kr 170.000

Prosjektene Murpuss/blikkenslager og Rehabilitering vinduer – Sylling slås sammen og inntil kr 533.621,04 overføres til 2022.

Avsatte midler til Grusspreder og Maskinpark slås sammen og inntil kr 260.000,00 overføres til 2022.

Lier kirkelige fellesråd vedtar videre at ubenyttede midler til prosjekt Streamingutstyr – Sjøstad kr 100.000 overføres kapitalfond kirke.

Møtebehandling i Lier kirkelige fellesråd 17.11.2021:

Møtebehandling

Sjøstad kirkestue er i all hovedsak ferdigstilt, men prosjektet vil avsluttes formelt i 2022.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Lier kirkelige fellesråds vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar å overføre resterende budsjettmidler for pågående investeringsprosjekt fra 2021 til 2022 for følgende prosjekter, begrenset oppad til beløp som følger:

Kirker

- Streamingutstyr Frogner inntil kr 100.000,00
- Rehabilitering vinduer - Tranby inntil kr 300.000,00
- Oppussing kirkestue - Sjøstad inntil kr 326.775,62
- Sylling glassmalerier inntil kr 550.000

Gravplasser

- Fasadebelysning Frogner kirke inntil kr 329.421,88
- Fasadebelysning Tranby kirke inntil kr 329.421,88
- Ny navnet minnelund – Tranby inntil kr 450.000
- Fasadebelysning – Sjøstad inntil kr 400.000
- Belysning minnelund – Sjøstad inntil kr 100.000
- Vannposter – Sjøstad inntil kr 170.000

Prosjektene Murpuss/blikkenslager og Rehabilitering vinduer – Sylling slås sammen og inntil kr 533.621,04 overføres til 2022.

Avsatte midler til Grusspreder og Maskinpark slås sammen og inntil kr 260.000,00 overføres til 2022.

Lier kirkelige fellesråd vedtar videre at ubenyttede midler til prosjekt Streamingutstyr – Sjøstad kr 100.000 overføres kapitalfond kirke.

[Lagre vedtak]

42/22 Streamingløsninger for Lier kirkelige fellesråd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Lokalt medbestemmelsesutvalg	27.04.2022	18/22
2 Lier kirkelige administrasjonsutvalg	03.05.2022	29/22
3 Lier kirkelige fellesråd	11.05.2022	42/22

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar å tiltre forslaget om å installere streaming løsning alt. 2 i Frogner kirke. Erfaringer fra denne innstalleringen bør høstes, før man vurderer installasjon for øvrige kirker.

Møtebehandling i Lier kirkelige fellesråd 11.05.2022:

Møtebehandling

Jan Gunnar Sørbø presenterte saken og svarte ut spørsmålene og betenkelighetene som ble fremmet.

Man finner ikke svarene, før man har prøvd mtp. Bruksmønstre, prismodeller, osv. Det forutsettes at gode retningslinjer utarbeides underveis og at man har en prøveperiode på 2 år, før den evalueres. Det ble oppfordret til å ta kontakt med menigheter som har anvendt streaming over tid, for å få nyttige erfaringer.

Hensikten med streaming er å spre det gode budskap. Herunder lovpålagte tjenester, gode musikkopplevelser eller å gjøre kirkebyggene tilgjengelige for folk, for å kunne dekke flest mulig behov.

Votering

Et omforent vedtak ble enstemmig vedtatt.

Lier kirkelige fellesråds vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar å tiltre forslaget om å installere streaming løsning alt. 2 i Frogner kirke. Erfaringer fra denne innstalleringen vil evalueres etter to år, før man vurderer installasjon for øvrige kirker.

[Lagre vedtak]

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-14	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	50/22	08.06.2022

Utsifting/rehabilitering av vannposter, Sjøstad gravplass

Vedlegg:

Vannposter, Sjøstad gravplass
2021.09.29 mail fra fagansvarlig VA i Lier kommune Per Ole Brubak
Sjøstad kirke-VA
FRogner vannpost
Budsjett, rehabilitering vannposter Sjøstad gravplass

Saksframlegg

Viser til mail korrespondanse med Sjøstad menighetsråd vedrørende rehabilitering av vannposter på Sjøstad gravplass.

Sjøstad menighetsråd ønsker å gå for tilsvarende vannposter som de som er på Frogner gravplass. Tiltaket er ikke søknadspliktig overfor hverken kommune eller biskop.

Tentativ fremdriftsplan for tiltaket er gjennomføring i løpet av august/ september.

Finansiering: Innhentede tilbud på både materiell og kvalifisert fagarbeidere er utført og følger vedlagt som en budsjettkalkyle på prosjektet. Tilbudene er noe høyere enn budsjetttrammen. For å gjennomføre tiltaket, samt ha reserve, anbefales budsjetttrammen økt med 40 000 kr NOK. Nytt totalt bevilget beløp blir da kr 210 000 NOK. Beløpet hentes fra kapitalfond gravplasser.

Konklusjon: Kirkevergen anbefaler at Lier kirkelige fellesråd vedtar rehabilitering av vannposter på Sjøstad gravplass i tråd med Sjøstad menighetsråds ønsker og behov.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar rehabilitering av vannposter på Sjøstad gravplass i tråd med Sjøstad menighetsråds ønsker og behov jfr. Beskrivelse. Budsjetttrammen for tiltaket økes med kr 40 000. Beløpet hentes fra kapitalfond gravplasser.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 29.01.2022

Vår ref: 20/00199-13

Deres ref:

Vannposter, Sjøstad gravplass

Saksgang: Saken fremmes for Sjøstad menighetsråd for uttalelse. Kirketjener vil også avgi sin uttalelse.

På bakgrunn av disse uttalelsene vil saken om ønskelig bli fremmet for Lier kirkelige fellesråd. jf. gravplassloven § 23 og kirkeordning for Den norske kirke § 17.

Sakens bakgrunn: Det er fremsatt ønske fra menighetsrådet om få byttet ut gamle vannposter med nye vannposter, samt legge heller og forskjønne området. Kirkevergen har utredet saken og klarlagt følgende:

Roller og ansvar:

- Menighetsrådenes har uttalellesrett, men det er Fellesrådet som har vedtaksrett jfr. Fellesrådets ansvar og myndighet nedfelt i §23 i gravplassloven
- «Det organet som etter Kirkemøtets beslutning opptrer på soknets vegne i saker som gjelder drift og forvaltning av gravplasser, er lokal gravplassmyndighet etter denne loven (Gravplassloven)»
Kirkemøtet har bestemt at det er fellesrådet når det er flere enn et sokn i en kommune: Kirkeordning for Den norske kirke - Kapittel 3. Virksomheten i soknet. Soknets organer og deres oppgavefordeling m.m. - Lovdata Det står litt om dette i gravplassveilederen også
<https://www.gravplassveileder.no/nb/generell/forvaltningshierarkiet/> Under fanen øverst på sida «forvaltning» er det også noen lenker videre som kanskje kan være nyttige.

Følgende punkter er utredet:

- Er det nok kapasitet på vann: Felles stikkledning er tilkoblet hovedledning med tilstrekkelig kapasitet i kum ved Hakavollveien (ref. vedlagte utsnitt av ledningskartet og mail fra fagansvarlig VA Per Ole Brubak av 29.09.2021) - Det er mao. nok vann
- Er tiltaket søknadspliktig hos øvrige myndigheter? Tiltaket er ikke søknadspliktig hos Statsforvalter da det ikke er snakk om flere vannposter eller større endringer jfr. tlf. med Tove Frøvoll Thoresen hos Statsforvalter 16.12.21.
- Det vi snakker om er at eksisterende vannposter skal byttes ut med nye vannposter.

Hvordan ønsker Sjøstad menighetsrådet dette gjennomført mtp funksjonalitet, estetikk og økonomi

- Valg av vannposter

Fellesrådet ønsker å ta menighetsrådets ønsker som utgangspunkt for nye vannposter. Vedlagt følger bilder av vannposter fra ulike prestegjeld, (Frogner, Sylling, Hønefoss, Ekeberg). Det finnes også andre på nett <https://www.bentzenas.no/kirkegard/Vannpost>:

- Beplantning?
Hvis det skal være beplantning, foreslår kirkevergen at det bør være noe som er hardfør og lite arbeidskrevende å holde i orden.
- Stein heller? ønskes det heller rundt, småstein eller gressplen.
- Benker?

Finansiering - Fellesrådet har avsatt midler i budsjett og vil påta seg finansieringsansvaret for oppgraderingen av vannpostene i Sjøstad.

Konklusjon:

Kirkevergen håper menighetsrådet kan drøfte denne saken og komme med tilbakemelding på hvordan Sjøstad menighetsråd ønsker at vannpostene på gravplassen skal se ut. Kirkevergen vil ut fra menighetsrådet og kirketjeners ønske, legge saken frem for fellesrådet som er besluttsende myndighet i gravplass saker jfr. §23 i gravplassloven.

Med vennlig hilsen

Skriv inn leders navn
Skriv inn leders tittel

Mette Sønsteby
Kirkeverge

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

2021.09.29 mail fra fagansvarlig VA i Lier kommune Per Ole Brubak
Sjøstad kirke-VA
Ny vannpost inkl benk
Ny vannpost Sylling
Sylling med gml stein.
FRogner vannpost
Hønefoss gravplass - vannpost
VAnn post med åse og Tove
Vannpost Egeberg gravlund

Kopi til:

Lier kirkelige fellesråd, Henrik Aasland	Klokkersvingen 1	3403 LIER
Lier kirkelige fellesråd, Paul Christian Justad	Klokkersvingen 1	3403 LIER

Mottakere:

Sjøstad menighetsråd, Svein Ove Faksvåg	Klokkersvingen 1	3403 LIER
---	------------------	-----------

Budsjett, rehabilitering av vannposter Sjøstad gravplass

Koder ihht norsk standard	Kontotekst/Entreprise	Kontrakt eks mva.	inkl mva	Utbetalt pr.	Forventet tillegg	Sluttkost	ANMERKNING
E1	2.stk vannpost Röltec 0116F stainless steel, montert på betongplate med rist for kanne farge Redomit 010, a kr. 41 300	82 600	103 250				
E2	2 stk. vannkannebeholder Steinprogram, farge Redomit 010, 4 armer akr 10,750	21 500	26 875				
E3	VVS anslått	12 000	15 000				
E4	Belegningsstein rådhus gråmix ++	8 344	10 430				
E5	Kantstein lys grå	4 593	5 742				
E6	Montering av vannposter, inkl bygging av fundament, setting av granittkanter og legging av betongstein. Timepris 490,- + mva. Antatt arbeidstid 35 t. Timeprisen inkluderer bruk av egen vibratorplate, tilhenger, laser/kikkert og annet nivelleringsutstyr, betongblander og håndverktøy	17 150	21 437				
	Entreprisekostnad	146 187	182 734	0	0	0	
	Reserver og marginer ca 15 %	21 928	27 410				
	Forventet prosjektkostnad	168 115	210 144	0	0	0	
	Avrundet Rammekostnad	168 000	210 000	0	0	0	

Fra: Per Ole Brubak <Per.Ole.Brubak@lier.kommune.no>
Sendt: onsdag 29. september 2021 11:00
Til: Mette Sønsteby
Emne: SV: Vannposter til Sjøstad gravplass
Vedlegg: Sjøstad kirke-VA.pdf

Hei

Sender over et utsnitt fra ledningskartet, hvor vannledningen til kirken er inntegnet, med det vi har av uverifisert info. Oppgitt info kan være feil/unøyaktig.

Vannledningen er privat og felles med noen andre eiendommer i området. Felles stikkledning er tilkoblet hovedledning med tilstrekkelig kapasitet i kum ved Hakavollveien.

Antar at det er tilstrekkelig kapasitet frem til vestsiden av Vestsideveien (ved markert stoppekran). VL 63 mm frem dit. Derifra 32 mm, det er nok noe snaut.

Men dette må vurderes av rørlegger som skal utføre tiltak.

Med vennlig hilsen

Per Ole Brubak
Fagansvarlig VA
Lier VVA KF

Sent.b.: 32 22 55 50

Mob: 915 14 803

E-post: per.ole.brubak@lier.kommune.no

Besøksadresse: Vestsideveien 22 "Bilbo", 3404 Lier

Postadresse: Lier kommune, Postboks 205, 3401 Lier

Besøk <http://www.lier.kommune.no/lier-vva/> eller følg oss på Facebook og Instagram

Tenk miljø før du skriver ut!

Fra: Mette Sønsteby <ms334@kirken.no>
Sendt: tirsdag 28. september 2021 17:55
Til: Per Ole Brubak <Per.Ole.Brubak@lier.kommune.no>
Emne: VS: Vannposter til Sjøstad gravplass

Fra: Mette Sønsteby
Sendt: tirsdag 28. september 2021 17.54
Til: per.brubak@lier.kommune.no
Emne: Vannposter til Sjøstad gravplass

Hei Per Ole!

Lier kirkelige fellesråd vurderer å oppgradere / utvide vannpostene på Sjøstad gravplass Gnr. 81 Bruksnr. 4.

Hvordan er mulighetene for dette, sett med LVVA's øyne? Er det nok vann? Er det andre ting vi må ta høyde for?

Takk for tilbakemeldingen.

Mvh.

Mette Sønsteby

Kirkeverge

Lier kirkelige fellesråd

E-mail: ms334@kirken.no

Adr.: Klokkersvingen 1, 3403 Lier

Mob. 482 89 588

www.kirken.no/lier

Kartutsnitt er ikke målestokkriktig og må oppfattes som orienterende

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-10	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	51/22	08.06.2022

Utskifting av tak, sørside- Frogner kirke

Saksframlegg

Viser til FR sak 100/21 vedrørende budsjett 2022 rehabilitering tak, sør side Frogner kirke. Rammeavtale er benyttet for innhenting av tilbud med avrop i henhold til vedtatte prosedyrer.

Ved anbudfristens utløp var det innkommet ett tilbud. De to øvrige leverandørene gav beskjed under anbudsregning at de ikke hadde kapasitet til verken å regne på oppdraget eller å utføre jobben.

Innkomet tilbud har følgende 4 forbehold:

1. Tar forbehold om at det lar seg gjøre å komme nærmere nok kirkebygget for å heise takstein og materialer med std. Kranbil, samt inn og utkjøring av avfallscontainere.
2. Det tas forbehold om eventuelle råteskader i undertak. Råteskader vil bli utbedret etter medgått tid og materiell.
3. Det tas forbehold om at det tillates å sikre stillaset i eksisterende yttervegger og at det er tilstrekkelig innfesting i tak utstikk på gavler for montering av sikrings gjerdet.
4. På grunnlag av usikre tider i råvaremarkedet pga. Covid og krig i Ukraina, ser de seg nødt til å ta forbehold om prisstigninger og leveranse tider.

Forbehold er avklart med leverandør.

Vedståelsesfrist: 3 måneder etter innlevert tilbud (13.05.22)

Tentativ fremdriftsplan følger vedlagt.

Finansiering: Innkommet tilbud er vesentlig høyere enn budsjetttrammen. For å gjennomføre tiltaket, samt ha reserve, anbefales budsjetttrammen økt med kr 1,0 mill. NOK. Nytt totalt bevilget beløp blir da kr 3 mill. NOK. Beløpet hentes fra kapitalfond kirker.

Konklusjon: Kirkevergen anbefaler at tilbudet kontraheres med de avklaringer som er utført. Så fremt godkjenning fra biskopen gis.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar å akseptere tilbud gitt fra leverandør, med de avklaringer som er gjort.

Lier kirkelige fellesråd vedtar å øke budsjetttrammen med kr. 1,0 mill NOK. Beløpet hentes fra kapitalfond kirker.

[Click here to enter text.](#)

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-15	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	52/22	08.06.2022

Sylling kirke - fremlegging av forprosjekt

Vedlegg:

Foreløpig_Rapport_sylling kirke-25.05.22

Saksframlegg

Bakgrunn: Viser til FR sak 86/21 hvor kirkevergen fikk i oppdrag å få utarbeidet et komplett forprosjekt for mur, puss og glassarbeider i Sylling kirke.

Aktuelt –Det er mottatt 27.05.2022 en foreløpig rapport fra WSP se vedlegg, som er under avklaring. Det er vesentlige punkter i rapporten som går på kostnader i forbindelse med entreprisarbeidet som ikke er avklart. Kirkevergen ber allikevel om fullmakt for kontrahering av utarbeidelse av detaljentreprise.

Ved en utsettelse av bestilling for detaljprosjektering vil det kunne være fare for at gjennomføring av arbeidende, kan bli utsatt jfr. Forprosjektrapport pkt. 2.3

Kostnadsramme for detaljprosjektering avsettes til kr.500 000. Beløpet trekkes fra kapitalfond kirker.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar å gi kirkevergen mandat til å gå videre med detaljprosjekt med benyttelse av opsjon til WSP, forutsatt at de nødvendige avklaringer avstemmes. Finansieringsramme inntil kr 500 000. Beløpet trekkes fra kapitalfond kirker.

RAPPORT

OPPDRAGSNAVN: Sylling Kirke - forprosjekt rehabilitering

EMNE: Forprosjekt – rehabilitering fasader

DOKUMENTKODE: 1003318-REHAB-001-20220601

Med mindre annet er skriftlig avtalt, tilhører alle rettigheter til dette dokument **WSP Norge AS**.

Innholdet – eller deler av det – må ikke benyttes til andre formål eller av andre enn det som fremgår av avtalen. WSP Norge har intet ansvar hvis dokumentet benyttes i strid med forutsetningene. Med mindre det er avtalt at dokumentet kan kopieres, kan dokumentet ikke kopieres uten tillatelse fra WSP Norge.

RAPPORT

Oppdragsnavn: Sylling Kirke - forprosjekt rehabilitering

Oppdragsgiver: Lier kirkelige fellesråd

Kontaktperson: Mette Sønsteby

Emne: Forprosjekt – rehabilitering fasader

Dokumentkode: 1003318-REHAB-001-20220601

Ansvarlig enhet: REHAB **Utført av:** [Utført av]

Tilgjengelighet: Åpen **Dato:** 19.05.2022

SAMMENDRAG:

WSP har gjennomgått arkivalia for å vurdere tiltak for utbedring av tilbakevendende skader på Sylling kirke. Fra innhentede opplysninger og observasjoner beskrives forslag til tiltak for å utbedre avrenning og ytterligere geotekniske undersøkelser av grunnforholdene. Fuktforholdene i tårnet må forbedres ved å fjerne innvendig maling. Pussen står generelt bra, men det er behov for ny kalking av veggene og det vil være behov for partielle utbedringer av pussene i områder med bom og skader. Det bør vurderes om det er mulig å skjule den markerte overgangen mellom pussene i nederste 1/2 meter og resten av langveggene ved å gjøre forsøk med å endre finpussen eller teste ut med bruk av sandkalk. Det bør også testes ut å få åpnet overflaten med bruk av etsevæske før kalking.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	GODKJENT AV
0.0	01.06.2022		xx	xx

Innholdsfortegnelse

1.	Om prosjektet	5
1.1.	Behovsbeskrivelse.....	5
1.2.	Konsekvenser hvis rehabiliteringen ikke gjennomføres	5
1.3.	Usikkerheter etter innlevert forprosjekt	5
2.	Generell beskrivelse	6
2.1.	Grunnlagsdokumentasjon	6
2.2.	Prosjektorganisasjon og deltakende samarbeidspartnere.....	6
2.3.	Framdrift.....	7
2.4.	Bygningsteknisk vurdering	7
2.5.	Brannteknisk vurdering.....	7
2.6.	Ytre miljø	7
2.7.	Miljøoppfølging	7
2.8.	Universell utforming	8
2.9.	Entrepriseform/gjennomføringsmodell	8
2.10.	Rigg og drift.....	8
2.11.	SHA	8
2.12.	Vernemyndigheter	8
3.	Bygningsmessige arbeider.....	8
3.1.	Historikk og tidligere utbedringer	8
3.2.	Om uteområdet/kirkegården.....	16
4.	Skadene	19
4.1.	Skader relatert til grunnforhold	19
4.2.	Skader i fasadens overflater.....	19
4.3.	Skiferbeslag	23
4.4.	Malararbeider	23
4.5.	Blikkenslagerarbeider	24
4.6.	Yttertak (begrenset til takrenner og nedløp).....	24
5.	Kostnadskalkyle	26
5.1.	Spesifisering av kostnader	26
5.2.	Rigg og drift:	26
5.3.	Generelle kostnader:	26
5.4.	Spesielle kostnader:	27
5.5.	Forventet tillegg:.....	27
5.6.	Margin for sikkerhet:	27

1. OM PROSJEKTET

WSP Norge AS har fått i oppdrag av Lier kirkelige fellesråd å utarbeide et forprosjekt for rehabilitering av fasader på Sylling kirke.

I forprosjektet er tilgjengelig arkivalia fra Riksantikvaren gjennomgått, det er gjennomført befaringsammen med kirkens personale og utførende fra siste rehabilitering er kontaktet. På befaringsammen ble skader på murverk, puss og overflatebehandling vurdert fra bakken, På basis av dette er skadene tolket, og det er utarbeidet et av forslag til enkelte tester og utbedringsmetoder, samt vurdering av kostnader. Innenfor dette prosjektets avgrensning er bygningens behov hovedsakelig vurdert til å være reparasjon av pusskader, ny overflatebehandling, endring og supplering av beslagsløsninger og avdekninger.

1.1. BEHOVSBESKRIVELSE

WSP har befart kirken og vurdert skader i puss og overflatebehandling, landskapets utforming, sprekkdannelser og konstruktive bevegelser, beslag og avrenning samt vurdering av synlige skader inne i tårn, skip og kor. Mye av synlige skader skyldes fukt og avrenning med påfølgende skader i overflatelag. Noe skyldes grunnforhold og konstruksjonen. Noe skyldes fuktighet som ikke får tørket opp i tårnet.

Mye er gjort korrekt. Men det er mange faktorer som påvirker tilstanden og utvikling av skader i en sterkt eksponert pusset murkonstruksjon som er sammensatt av både naturstein og teglstein i flere utbyggingstrinn, med senere montert forsterkninger med jernbjelker og ankre, og med varierende grunnforhold. For å forstå årsakene er det nødvendig å observere utviklingen av skadene over tid.

1.2. KONSEKVENSER HVIS REHABILITERINGEN IKKE GJENNOMFØRES

Gjennomgangen av historien viser at skadene oppstår gjentatte ganger på omtrent de samme stedene. Skademekanismene er kjente da vann i porøse og svake mineralske bygningsmaterialer fryser og sprenges av. Påkjenning av vann på konstruksjonen må derfor kontrolleres.

Vanninntrengning forekommer mange steder og dette må kartlegges over tid og avhjelpes systematisk. En puss kan stå utendørs, men selv i innlandet kan væreksponering være hard.

1.3. USIKKERHETER ETTER INNLEVERT FORPROSJEKT

Følgende punkter vurderes å ha størst usikkerhet knyttet til kostnader i kalkyle:

- Omfang av skader på puss, da spesielt i øvre del av fasader og i tårn.

Prosjektkostnad

Beregnet total prosjektkostnad med kostnadsnivå pr 01.06.2022 fremkommer av følgende tabell:

Byggekostnad (eks. mva.)	Basiskostnad (inkl. mva.)	Prosjektkostnad (inkl. mva.)	Kostnadsramme (inkl. mva.)
3,1 mill	4,1 mill	4,5 mill	5,3 mill (P85)

Gjennomføringsplan:

Aktivitet	2022				Bevilgning	År 1			
	1kv	2kv	3kv	4kv		1kv	2kv	3kv	4kv
Forprosjekt									
Detaljprosjekteringsfase									
Tilbudsfase									
Byggefase									

Forutsetninger for at framdriften holdes:

- Bevilgning gis i god tid før planlagt oppstart.
- Detaljprosjektering igangsettes høsten før oppstartsår slik at nødvendige resultater av evt. prøvetaking/prøvefelter foreligger før det innhentes tilbud fra entreprenører.
- Entreprenør er kontrahert og byggearbeider igangsatt før, eller senest i løpet av første halvdel av andre kvartal i oppstartsår.

2. GENERELL BESKRIVELSE

2.1. GRUNNLAGSDOKUMENTASJON

Det er innhentet all tilgjengelig dokumentasjon fra Riksantikvarens arkiv, både saksmappene og billedmappene. Her kommer frem informasjon om utbedringer i 1956, status i 1971, bygningsarkeologiske undersøkelser av vegger i 1994, Scanconsult sin tilstandsundersøkelse av kirken i 1999 (Abel Engh), arkeologiske undersøkelser under kirkegulvet i 2001 samt gjennomgang av rehabiliteringsarbeidene som er utført på utvendig fasade i 2001 og 2010. Kommunen har fått utført nivellement av fasaden med regelmessige intervaller fra 1982- dagens dato.

I tillegg er følgende foreliggende dokumentasjon blant annet benyttet som grunnlag for vurdering av tiltak i denne forprosjektrapporten.

- RAKV-S-6224-D-Da-Da06-0007-0003-0001 side 138- Rapport SSC Abel Engh 1999
- Sylling Kirke 03.05.19 Setningsnivellement måling nr 3

2.2. PROSJEKTORGANISASJON OG DELTAKENDE SAMARBEIDSPARTNERE

Følgende personer har deltatt i utarbeidelsen av forprosjektet:

Funksjon	Navn	Organisasjon
<u>Byggherre</u>		
Byggherre	Mette Sønsteby	Lier kirkelige fellesråd
<u>Offentlige myndigheter</u>		
Riksantikvaren	Ressurs ikke tildelt	Riksantikvaren
<u>Prosjekteringsgruppe</u>		
Rådgivende ingeniør bygg (Oppdragsleder)	Terje Bergerud	WSP Norge AS

Rådgivende ingeniør bygg (RIB/rehab)	Margrethe Moe	WSP Norge AS
Rådgivende ingeniør bygg (RIB/rehab)	Camilla Sandem Dhelie	WSP Norge AS
Rådgivende ingeniør bygg (RIB/statikk)	Gunnar Bakken	WSP Norge AS
Rådgivende ingeniør bygg (RIB KS)	Daniel Ski	WSP Norge AS

2.3. FRAMDRIFT

Det anbefales at detaljprosjektering gjennomføres høsten/vinteren før oppstart, slik at tilbudsfasen og kontrahering av entreprenør kan gjøres i første kvartal i oppstartsåret. Videre anbefales det at utførelsesfasen får oppstart tidlig på vårparten i oppstartsåret, slik at sesong for arbeid med kalkmaterialer kan utnyttes fullt ut. Anslått byggetid for utførelsesfase er 3-4 mnd.

2.4. BYGNINGSTEKNISK VURDERING

På grunnlag av dokumenter fra tidligere undersøkelser kan det fastslås at oppsprekking på grunn av setninger i grunnen mot øst og nordvest ikke er et nytt fenomen. Stadig bevegelse i fugene vil medføre ny oppsprekking og utbedringsbehov også i fremtiden. Tiltak for å stoppe eller dempe setningene kan vurderes på grunnlag av geotekniske grunnundersøkelser. Dersom undergrunnen består av fastere lag i dybden kan det være en mulighet å føre lastene fra de delene av kirken som setter seg mest ned til de fastere lagene ved hjelp av friksjonspeler.

I forprosjektkalkylen er det medtatt kostnad for grunnundersøkelse, men ikke arbeid med refundamentering.

2.5. BRANNTTEKNISK VURDERING

Dette forprosjektet berører ikke branntekniske forhold, og er dermed ikke vurdert.

2.6. YTRE MILJØ

Arbeider som er beskrevet i dette forprosjektet vil medføre begrenset mengde avfall, og miljøvennlige valg gjøres i den grad det er mulig av antikvariske vernehensyn og i forhold til relevans i prosjektet. Det legges opp til 90% kildesortering av avfall beregnet ut ifra samlet vekt av avfall som skapes i prosjektet. Hvor det er mistanke om miljøfarlig avfall i forbindelse med rivearbeidene skal det tas prøver som innsendes til analyse.

2.7. MILJØOPPFØLGING

Miljøoppfølgingsplan for prosjektet utarbeides i detaljprosjektfase. Utarbeidelse av miljøkartleggingsrapport og avfallsplan utføres også i detaljprosjektfasen.

2.8. UNIVERSELL UTFORMING

Det er flere ramper i kirken. Dette inngår ikke i dette prosjektet.

2.9. ENTREPRISEFORM/GJENNOMFØRINGSMODELL

Valg av entrepriseform/gjennomføringsmodell må sees i sammenheng med bygningens antikvariske vernestatus. Det anbefales derfor at prosjektet gjennomføres som en generalentreprise ihht NS 3420 hvor prosjekteringsansvaret ivaretas av byggherren gjennom sine rådgivere.

2.10. RIGG OG DRIFT

Utførende entreprenør vil i stor grad selv velge hvordan prosjektet rigges og driftes, basert på planlagt fremdrift, bemanning og kostnader. Byggherren vil kunne gi noen føringer, men det anbefales at entreprenøren i størst mulig grad planlegger sin egen rigg og drift.

2.11. SHA

I detaljprosjekteringsfasen skal det utarbeides en SHA-plan, som skal sikre at forhold knyttet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø i prosjektet blir ivaretatt. Planen skal inneholde et organisasjonskart, en fremdriftsplan som beskriver når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres, spesifikke tiltak knyttet til arbeid som kan medføre fare for liv og helse, og rutiner for avviksbehandling.

2.12. VERNEMYNDIGHETER

Riksantikvaren har vært delaktig i tidligere prosesser med vurdering av skader og løsningsforslag for utbedringer. Alle løsninger vil bli forelagt Riksantikvaren i detaljprosjekteringen for å få godkjenning på foreslåtte detaljer, materialbruk, etc. for de enkelte arbeidene.

3. BYGNINGSMESSIGE ARBEIDER

3.1. HISTORIKK OG TIDLIGERE UTBEDRINGER

Sylling kirke er bygget i 1851-52 av tømmermester Chr. H. Malling. Kirken er bygget delvis på grunnmuren etter den eldre steinkirken som ble revet i 1851. Den gamle kirken ble trolig revet helt og den nye murte kirken skal delvis ha blitt bygget på de gamle fundamentene under sørveggen. Fasadene er pusset og malt. Pussen er ikke tykk, og malingen har variert gjennom perioden fra 1852. Kirken er listeført. Kapellet ble oppført i 1917.

I 1852 hadde kirken et midlertidig klokketårn og takrytter, som i 1877 ble erstattet av et vesttårn tegnet av arkitekt J.H. Nissen. Mye av langveggene mot sør og nord er oppført i gjenbrukte natursteinskvadre med kalklag fra den eldre kirken. Dette ble først observert av Ragnar Nilsen og Cato Enger i 1956, da eksteriørets puss ble hugget og erstattet på nordveggen og sørveggen. Sør- og nordveggen skal være mellom 1,3-1,5 m. tykke, noe om tyder på kistemur. Fasadene ble murt med rød teglstein både i hver ende, ut mot øst- og vestvegg, apsis og opp mot gesimsene og gavlveggen og er pusset og overflatebehandlet både utvendig og innvendig. Gesimsbordene er trukket enten i en

kalkmørtel eller i en sementforsterket blanding i 1852, men dette er ikke undersøkt. Trolig er det benyttet samme puss i trekningene rundt vinduer og andre åpninger.

Rundt 1950 skal ytterveggene ha blitt forsterket med et stålskjelett av 4 sett med loddrette strekkfisker koblet sammen med horisontale strekkjern i interiøret. Det var en større innvendig oppussing med nye blyglassvinduer og endring av farger i forbindelse med 100-års jubileet i 1952.

Fig.1: Omfang av delvis pussutskifting på nordvegg i 1956. Foto RA ved Cato Enger 1956.

Fig.2: Bilde som viser hvordan pussen løsner på sørveggen i 1956. Pussen ble erstattet med «riktig» kvalitet.

Det opplyses ikke om puss på strebepilastrene ble skiftet i 1956. I 1956 var det trolig kun delvis hugging av langveggene mot sør og nord.

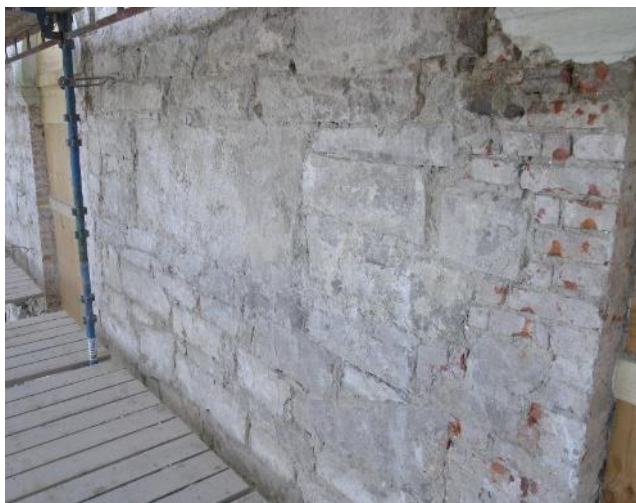

Fig.3: Sørfasaden etter at pussen var hugget i 2010.

Fig.4: Gesims og omramning ble ikke hugget i 2010. Opp mot gesims ligger to skift med teglstein.

På fotografier fra 1971 står veggene og tårnet bra, men skadene i toppen av strebepilastrene viser skader fra avrenningen fra taket. Bildene viser at taket i 1971 var tekket med sementplater og skifer på spiret.

Fig 5: Vestfronten i 1971. Legg merke til trærne, fuktutslag i tårnet og skadene på hjørnelisenene mot sør og nord.

Det var store grantrær tett inntil hele fasaden på hver side av inngangen mot vest. Det var beslag på alle avtrappinger på strebepilastrene og synlige avskallinger og fuktskader ved overgang mellom

korets østvegg, strebepilaster, gesims og skipets sørvegg. Arkivalia beskriver at spiret skulle tekkes om med kobber (det ble sink) i 1980 og skipets tak ble lagt om til rød taktegl i 1997.

Fig.6: Fotografi fra 1971 viser langvarige problemer i gesims (Fotograf Håkon Christie, Riksantikvarens arkiv)

Foto 7: Apsiden sett fra nord i 1971 og nordveggen og tårnet fra nord i 1971. Taket har sementplater.

I 1994 var Håkon Christie på befaring og det ble gravd til underkant av fundament på kirkens NØ-hjørne ned til fast og tørr tørrskorpleire ca. 1,5 m. under terreng. Det var gravd på kirkens SV-hjørne, der var veggen ført ned på grov kult med påstøp bare 0,3 m under terreng. Det ble vurdert om dette var rester av fundament fra den eldre kirken.

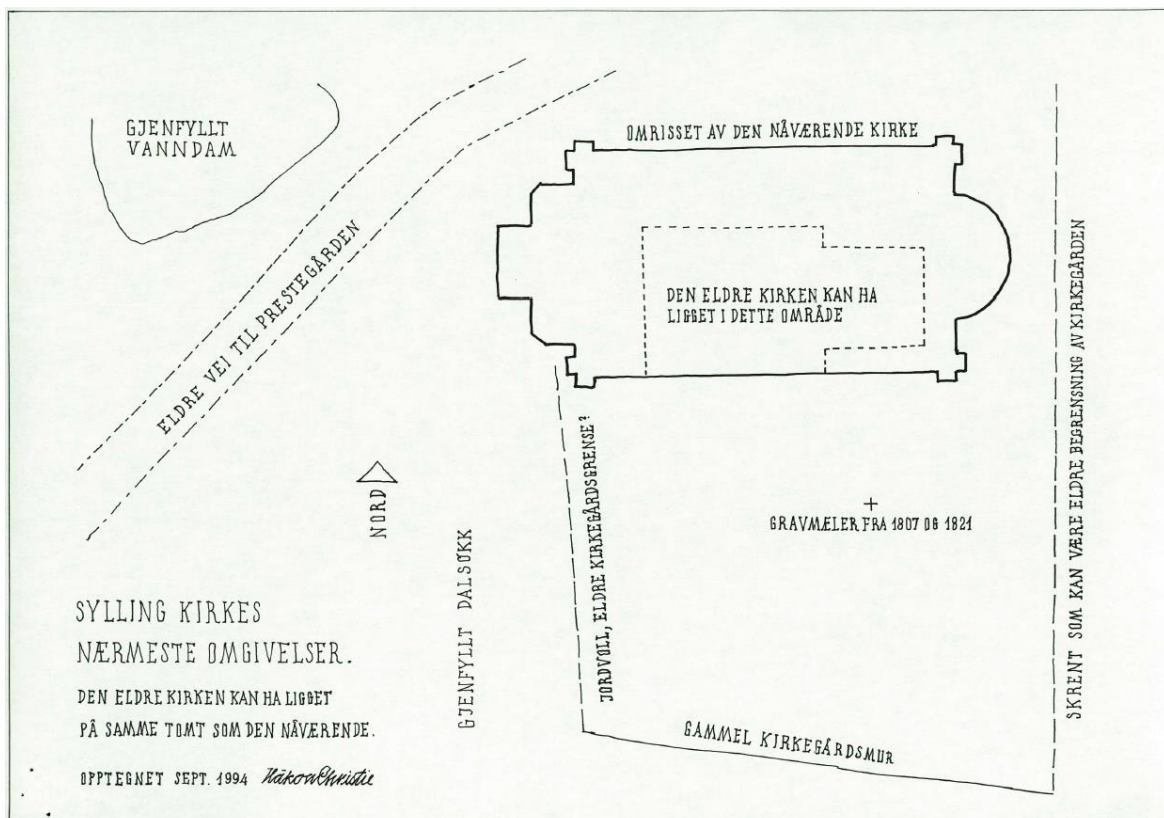

Fig.8 Tegning av området og grunnplan av kirken med den eldre kirken markert. Håkon Christie, Riksantikvaren.

I 1999 utførte Aabel Engh i Scandiaconsult en tilstandsvurdering av konstruksjonsmessige problemer i forhold til setninger, rust i stålbjelker, mangelfull avrenning og fuktighet i kjelleren. Det skal siden 1982 ha blitt utført setningsnivellement av bygningen med ca. 5 års intervaller. Målingene viser at det har vært noe setninger, men i begrenset omfang. Sørveggen står tilnærmet i ro, mens nordveggen har satt seg 12-20 mm fra 1982-1999. Setningene kan være en konsekvens av dreneringen av en tidligere dam NV for kirken. Kirken heller mot sør og det er synlige sprekker i muren i skip og kor på nordsiden. Måling var fra 2017-2019 viste i samme målepunkt kun 1 mm setning.

I 2001 ble det gravd sjakter for å undersøke omfanget av den middelalderke kirken samtidig som det ble utført utbedring av krypkjeller og gulv, med utskifting av råte og etablering av 3 ventiler på hver langvegg, takvann ble ledet til et separat system, og det skulle pusses den nedre del av ytterveggene og legges inn en isolasjonsmatte ½ m. under bakkenivå. Ettersom kirken står på middelalderisk grunn, utførte arkeolog Jan Eriksson hos Riksantikvaren undersøkelser. Det ble ikke tillatt dype inngrep under sørveggen. Fig.8 viser plantegningen av kirken med inntegnet det antatte omfanget av middelalderkirken.

Selve pusskvaliteten, styrken på bindemiddelet og malingstypen har de siste 20 årene fått mye oppmerksomhet.

Den første omtalte pussutbedring var i 1956. Det var ikke uvanlig på den tiden at det ble benyttet en svak KC-puss og malt med en murmaling basert på kalk og hvitsement. I 2001 ble det gjort forsøk på kjemisk malingsfjerning, som ikke lyktes. Det er derfor naturlig å anta at malingen var mineralsk basert på hvitsement (fra 1956).

I forbindelse med arbeidene i tårnet i 2001 utførte NIKU mørtelanalyser og det ble anbefalt å hugge pussen og erstatte den med en hydraulisk kalkmørtel. Det ble benyttet en grunning K/Kh 10/90 (Serpo 109) og en hydraulisk kalkpuss K/Kh 50/50 (Serpo 148). Bilder etter hugging viser et underlag uten skader og fuger som står bra. Pussen kan ikke ha sittet så hardt. Det er ikke opplyst hvor mye som ble hugget, referater fra 2002 sier kun «alt av sementpuss og fuger på tårnet og kirkens front var rensket».

Fig.9: Mars 2001 rigging av tårnfoten.

Fig.10: Uskadet teglstein etter hugging. Foto H. Ibenholt RA

I 2001 ble tårnets puss hugget og pusset med en hydraulisk kalkmørtel. Trolig ble pussen på skipets vestvegg og hjørnepilastrene bevart.

Kirkens langsider og apside er pussreparert og hele kirken skal ha blitt kalkhvittet i 2002. Det var ønsket at samme behandling med hydraulisk puss som var utført på tårnet skulle utføres på de resterende delene (langveggene og apsis) i løpet av neste 10-års periode.

Under 1-års befaring sommer 2003 ble det dokumentert en del skader i overflaten som alt er relatert til detaljer i avrenning, rennemerker og avflassing langs bakken. Blikkenslager skulle sjekke smådetaljer og det ble åpnet opp for å benytte en forsterket kalk (NHL5) langs bakken.

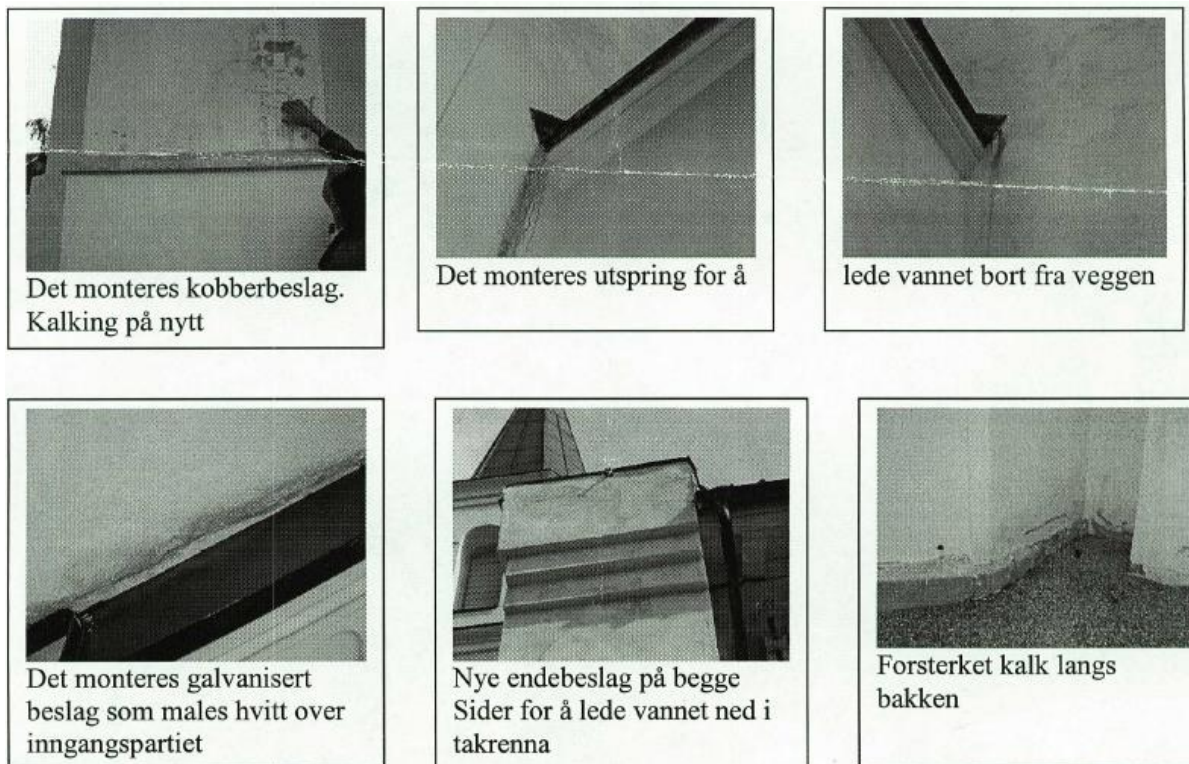

Fig11: Foto fra 1-årsbefaring i 2003. Fuktighet kommer til på typiske overganger der vann vil dryppe også i dag. I 2010 ble sørfasaden og nordfasaden hugget fra bakken og opp til borden i gesimsen (se fig.4). De nederste 50 cm ble pusset i NHL5 og resten ble pusset med ren våtlesket kulekalk og påført kalkhvitting blandet av våtlesket kalk: vann (1:5) fra Målerkalk. Det som sees som en fargeforskjell i overflatebehandlingen skyldes at mørtlene tar til seg forskjellige mengder fuktighet.

Fig.12: NHL 5 ned mot bakken.

Fig.13: Fargeforskjellen skyldes overflatens tekstur og forskjellen i mørteltypene. Avflakingen over er drypp fra skifer sålbenken.

Samme år, i 2010, ble kapellet fra 1917 partielt pussutbedret med KC 50/50 og Keim Universalpuss. Ytterveggene på kapellet ble malt med Sto Lotusan i 2010. Fasadene står pent uten skader. Mulig er veggene her rettere og bedre beskyttet med tak, renner og beslag.

I 2012 ble det observert enkelte avflassinger relatert til fukteksposeringen på langveggen mot sør, men ingen mot nord. Avskallingene er frostskafer der vannet drypper og fryser. Mest avflaking på hjørnelisene spesielt mot SV. For å teste ut ble det påført sandkalk i 1-2 påføringer som stod gjennom vinteren. Det sto bra og i 2013 ble samme områder påført kalkhvitning. Dagens overflatebehandling er kalkhvitning blandet på stedet av våtlesket kalk og vann (1:5). På enkelte problemområder er det påført sandkalk først og kalkhvitning over.

Det ble observert nye avskallinger i hjørnelisene og andre problemområder i 2015.

Fig.14: Avskallinger i 2015

Fig.15: Avskallinger på nordsiden av tårnet i 2019

I 2018 tok Scankalk ut to prøver fra sokkelen i apsis og kirkevergen plukket opp tre prøver avsprengete deler av sokkelgesims som lå på bakken. Prøvene fra apsis viste en nyere NHL 5 puss lagt på en mangelfull rengjort overflate, der gammel puss er fjernet, men at det hang igjen et kalkslør med rester av ca. 1 mm. pussrester av en ren luftkalk. Prøvene fra bakken er forskjellige varianter av sterke mørtler med iblandet gips trolig fra et ønske om rask vedheft. Hvem som har utført dette vites ikke, men det er ikke første gang puss har falt av her, og det var nok gjort raskt for å få på noe puss som satt godt etter gjentatte skader. Dette er ikke de materialer som ble anvendt i de større pussutbedringene de siste årene.

Fig.16: Sokkelen i apsisen har falt av mange ganger.

I rapport fra 2021 legges mye av skadesårsakene til utførelsen og materialforståelsen ved utbedringene som er utført de siste 10-årene. Dagens skadebilde beskrives til å ha to forløp;

- skader i kalkhvitning pga. manglende vedheft mellom overflatebehandling og puss
- frostsprengning og utfall av puss pga. stående fuktighet under tykke og bindemiddelsterke pusslag.

Materialbortfall og bom relateres til fuktutsatte områder og i særlig grad der vannavrenningen tidligere har vært mangelfull.

Vedheft for ny kalkhvitning kan være komplisert av flere grunner. Forvanning og suget i underliggende puss er helt vesentlig. Åpne porer og strukturens ruhet er også viktig. Det er vanskelig å få god vedheft på overflater som er filset lenge med veldig fine «lukkede» overflater.

3.2. OM UTEOMRÅDET/KIRKEGÅRDEN

Kirken ligger værhardt til på skrenten ned i dalen. Den er godt synlig, men også godt mottagelig for mye vær og vind. Det vil være omfattende å sikre mot utglidning. Men kanskje det kan være mulig å se på beskyttelsen mot årstids belastning på sokkel og få isolert grunnen bedre?

Det er gjennomgående sprekker på nordsiden. Dette sees inne - både under orgelgalleriet og i apsis. Nordvest for kirken lå det en liten dam som er drenert bort.

Flere veggers utforming gir en uunngåelig nedfukting kombinert med flere beslåtte sprang der vannet vil dryppe etter nedbør.

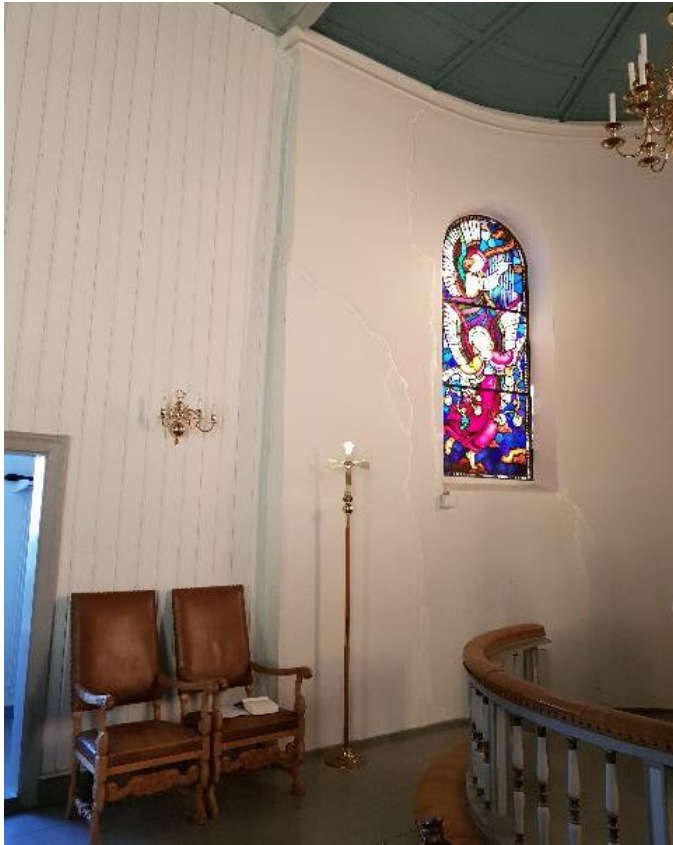

Fig17: Sprekker på nordvegg i apsis

Fig.18: Sprekk på nordvegg under orgelgalleri.

Fig.19: Kirken fra nord. Tydelige skader på NV hjørnelisene og i tårnet.

Fig.20: Apsis og NØ-hjørne av kirken.

Fig.21: Kirken sett fra øst og landskapets helning.

Fig.22: Under vinduer der vannet drypper

Fig23: S-veggen er ikke rett og nedre deler går lengre ut. Kalken flasser her.

Spesielt mot vest blir snøen måkt inntil veggen og det har tidligere vært vegetasjon som også holdt på fuktigheten inntil veggen. Selv om trær er fjernet blir det liggende snø og salt inntil veggene.

Fig.24: fukt og saltskader i hele nedre parti mot vest. Det bør legges inn mer helning utover og bedre avrenning.

Fig.25: Abel Engh dokumenterte i 1999 fuktforholdene inntil veggen mot vest.

4. SKADENE

4.1. SKADER RELATERT TIL GRUNNFORHOLD

Det er nødvendig å få utført en geoteknisk grunnundersøkelse for å kunne vurdere hvordan bevegelsene i muren kan kontrolleres bedre. Oppsprekningen på nordveggen ved apsis og under orgelgalleriet er gjentatte skader i samme mønstre.

Tiltak:

Med bakgrunn i dette, samt at en eventuell refundamentering vil være svært kostbar, anbefales ingen refundamenteringstiltak i forprosjektet. I stedet anbefales det å gjennomføre en grunnundersøkelse for å kartlegge masser i grunnen rundt kirken. Dette må avklares med antikvariske myndigheter.

4.2. SKADER I FASADENS OVERFLATER

Det er ikke systematisk dokumentert hvor skadene har vært konsentrert. Fotografiene fra 1956 viser skader i nedre del på sørfasaden der vi også i dag ser skader, bl.a. på svankene i veggen som får regndrypp. Flere steder har gjentatte sprekker mellom bygningsdeler og på nordsiden av apsisen er det gjentatte skader fra bevegelser relatert til frost og tele eller bevegelser i grunnen som har ført til at sokkelen flere ganger har falt av i sin helhet og blitt reparert flere ganger av lokal murer. Det er saltrelaterte skader ved inngangspartiet som trolig er relatert til salting av gangvei samt at snø og salt blir måket inn mot veggen. Da forvitrer pussen og sees som åpne sår.

Fig.26: Gjentatte sprekker mellom bygningsdeler.

Fig.27: Salt og frostskadet puss.

Ellers er det mest avskallinger og manglende vedheft mellom puss og hvitning. Dette skyldes ikke «feil mørtel eller maling» men fuktighet som trekker inn under hvitningen og fryser. En ren kalkhvitning tar til seg mye vann, og det slipper det ut. Men på kalde dager kan det fryse før det blir tørt. Derfor er avrenning så viktig å kontrollere. Bindingene mellom hvitningen og kalkpussen er tynne hårstrå som lett knekker og da vil de ikke dannes på nytt.

Fig.28: Frostskadet hvitning

På fotografiene fra 1971 sees skader øverst i strebepilastre der vannet renner over fra takrenner samt rennespor fra beslag. Det er tydelige frostskader i østgavlen som ligger svært værhardt til og er lite beskyttet med takrenner og beslag. I 2013 løsnet et større område på gavlen mot øst over apsiden ha falt ned. Denne veggen (skipets østvegg) ble da hugget og erstattet med NHL 3,5.

Fig.29: Frostskade førte til at et større parti løsnet i østgavlen i 2013.

Et annet problem er rengjøringen av overflaten før ny hvitting. Den bør helst åpnes litt slik at overflaten ikke er speilblank og at porene ikke er lukket av finbørstet kalk.

Fig.30: Avflaking av kalkhvitting på pilaster. Tykke kalklag bør åpnes opp slik at underlaget er fast og med åpne porer.

På tårnet er det observert mye avskallinger fra frost som har ført til mye avskallinger spesielt i øvre del på nordsiden (se fig.15) og i tårnkronen, som er den kjøligste delen. Fuktigheten øker oppover

og det er tydelige frostskafer i kalkhvittingen oppover. Ved observasjon inne i tårnet sees en maling som kan være oljebasert og mye fukt og alger. Fuktigheten slipper ikke ut mot varm side og blir liggende i murverket som blir tydelig fuktig.

Fig.31: Tårnet har tydelig mye fukt som ikke slipper ut. Treverk er ikke skadet.

Fig.32: Fugene er våte, og de har mye støv og alger. Malingen inne bør fjernes kjemisk.

Det er ikke undersøkt omfanget av bom høyere opp. Det er observert en del bom på nordveggen rett over partiet med NHL 5 langs bakken. Dette må kartlegges grundigere og evt. må det utbedres i partier. Partier med omfattende sprekker åpnes, og det må vurderes om det er behov for forsterkning eller å legge inn noen rissanvisere.

Tiltak:

Alle fasader må undersøkes for bom. Større sammenhengende bompartier må hugges og utbedres med ny puss tilpasset eksisterende.

Det må vurderes om det er hensiktsmessig med en inndeling med 50 cm NHL 5 ned mot bakken, eller om det er andre inngrep som bør iverksettes for at det ikke oppstår fuktskader i nederste sone ned mot bakken, f.eks. ikke pusse helt ned, sørge for bedre drenering og endre vaner for snørydding og salting. Det virker også som at det er oppstått en del frostskafer i nederste del av den rene kalkpussen, ned mot det nedre partiet med NHL 5 puss. Det kan være uheldig om det er stor forskjell i pussens evne til å ta til seg fuktighet, porer og styrke. Det kan se ut som at det skjer noe i overgangen i nedkant av den svakere puss.

All saltinfisert puss hugges og erstattes. Pussen på hjørnelisenene er svært glatt og dette er områder med mye avskalling av hvittingen. Det er usikkert om dette er puss fra 1800-tallet eller om dette er partier der utbedringer er utført som vedlikehold av de mange synlige skadene i øvre deler. Forsøkene med sandkalk viste at det var en hjelp for å få noe bedre vedheft. En annen mulighet er å hugge puss på hjørnelisenene og erstatte den med NHL 3,5 som har stått bra på østgavlen etter at den falt ned i 2013.

4.3. SKIFERBESLAG

Sålbenker under vinduer er utført som skiferplater. Det samme gjelder også delvis avdekninger på topp av pilastre og øvrige horisontale sprang i murverk i fasader.

Fig.33: skiferplate ikke ført langt nok opp under bunnkarm i vindu.

Fig.34: skiferplate ikke ført langt nok opp i pussen.

Skiferplater er noen steder ikke lagt langt nok opp under vinduskarmen slik at vann trenger ned i murverket mellom vinduskarm og sålbenk. Hvor platene er brukt som avdekninger på topp av murverk er de noen steder ikke ført langt nok opp i ovenforliggende pusset flate, slik at vann trenger ned i murverket mellom skiferplate og puss. Noen steder mangler det skiferavdekning, eller platene har for lite utstikk/dryppkant.

Tiltak:

Alle skiferplater går over og erstattes med litt større plate om nødvendig. Løse plater demonteres og gis ny innfesting. Hvor horisontale sprang i murverket mangler avdekning monteres skiferplater. Dette tiltaket må avklares med Riksantikvaren.

4.4. MALERARBEIDER

Den eneste overflatebehandlingen som ser ut til å gi negative konsekvenser er malingen på indre vegger i tårnet. Den er ikke elastisk, men den kan minne om en oljemaling. Det bør testes med kjemisk malingsfjerning slik at veggene i tårnet gis en mulighet til å tørke opp mot indre varme overflate. Den bør så erstattes med en innvendig silikatbasert maling som er helt diffusjonsåpen, ikke smitter, ikke gir næring for alger og er enkel å vedlikeholde.

Utvendig kalking har i dag problemer med avflaking spesielt på nordsiden i tårnet og på hjørnelisener. Overflatebehandlingen er ellers korrekt og sitter mange steder bra. Det virker mer

som å være et problem relatert til avrenning og manglende opptørking i tårnet. Det bør først testes ut tiltakene for å forbedre avrenningen før det påføres ny overflatebehandling.

Det kan også diskuteres om det bør testes ut med en forsterket maling i enkelte problemområder som på hjørnelisenene og evt. på gavlveggen mot øst inkludert apsiden samt deler av tårnet.

Tiltak:

Fasadene har ikke blitt fullstendig kalkhvittet siden 2010, så det er uansett behov for å planlegge ny kalking. Det vil være naturlig at de forsøk som skal utføres på skadete partier og det som er av bom blir utbedret før hele fasaden kalkes. Samtidig kan det testes ut flere måter å rengjøre/forberede overflaten for ny overflatebehandling. Det bør settes opp test f.eks. på felt på hjørnelisenene med etsing, blåsing og liknende. Det bør også åpnes opp for utprøving av flere overflatebehandlinger inkludert en noe mer forsterket maling av hydraulisk kalk. Det finnes også andre malingstyper som er diffusjonsåpne og har gode egenskaper med hensyn til bedre beskyttelse mot fuktighet og bedre vedheft.

Ingen malingstype vil klare at fuktighet kommer inn under malingen eller langvarig ensidige drypp. Dersom det ikke velges å fjerne den nederste sonen med NHL 5 puss kan et større parti av pussen påføres sandkalk for å se om det utjevner suget noe, og dermed gir et mere jevnt utseende.

Alt treverk i takutstikk rengjøres og males.

Inne i tårnet er det behov for kjemisk fjerning av innvendig maling og erstatte den med en innvendig silikatmaling med gode diffusjonsegenskaper.

4.5. BLIKKENSLAGERARBEIDER

Beslag i fasader er utført i zink og/eller i lakkerte stålplater. Det bør observeres mer systematisk hvordan avrenningen av nedbør fungerer på fasaden. Dette gjøres best etter kraftig regnvær i det bygningen tørker opp. Hvordan fungerer beslag? Kan beslagene utbedres og gjøres større? Er det behov for takrenne rundt apsis slik at vannet ikke renner direkte ned på sokkelen?

Er det mulig at blikkenslager får lagt inn enkelte lister slik at avrenningen forsinkes og ledes mere direkte i takrenner? Hvordan er utluftingen i tårnet, fungerer tårnlukene tilstrekkelig?

Tiltak:

Alle veggbeslag går over og kontrolleres. Evt. løse beslag innfestes på nytt. Nye beslag suppleres på utsatte områder. Enkelte steder hvor det er horisontale sprang i fasaden anbefales det at det etableres beslag for å beskytte underliggende murverk og puss. Dette gjelder blant annet spranget mellom sokkel og vegg i apsiden. Dette bør beslås. Her har det gjentatte ganger ført til omfattende skader slik at sokkelpussen er sprengt av i biter. Tiltakene må godkjennes av Riksantikvaren.

4.6. YTERTAK (BEGRENSET TIL TAKRENNER OG NEDLØP)

Dersom vann fortsatt renner ut av gavlbeslagene må løsningen bygge om slik at vann på topp av murgavler føres direkte ned i takrenner og nedløp, f.eks. ved at blikkenslager lager et lite nedløp fra

nedkant beslag og rett ned i takrenne. Det anbefales at det påsettes «vannbremsbeslag» på eksisterende gavlbleslag, i tillegg til andre tiltak. Gjelder på topp av begge gavlvegger.

Fig.35: Typisk skade i ende av murgavler. Dette har vært et område med gjentatte skader. Her bør det lages en avrenning direkte ned i takrenne, se stiplede linje.

Dersom det gis tillatelse til det anbefales det å etablere en liten buet takrenne i forkant tak over kor. Takrennen gis to små nedløpsrør i overgang mellom buet fasade og plan gavlfasade.

Det samme gjelder i avrenning fra tårntaket og fra takflaten i overgang mellom sekskantet tårn og underliggende tårnkonstruksjon. Taknedløp fra disse rennene legges på tårnside mot tak over kirkeskipet. Alle disse takrennene og nedløpsrørene kan evt. males hvite slik at de blir minst mulig fremtredende.

Beslag og båndtekkinger på tak og gavler er utført i zink og/eller lakkerte stålplater. Takrenner og nedløpsrør er utført i lakkert stål. Over koret er det et halvsirkelformet lite tak som er båndtekket med zink. Dette taket har ikke takrenne.

Tårntaket er tekket med båndtekkning av zink. Taket har ikke takrenne, og båndtekkningen har lite eller ingen utstikk. Det samme gjelder for takflate i overgang mellom sekskantet tårntopp og underliggende kvadratisk tårnkonstruksjon.

Tiltak:

Det er i den senere tid gjort tiltak med beslagene på topp av de murte gavlene som skal hindre vann å renne fra topp gavl og rett ned på underliggende puss og murverk. Denne løsningen må følges opp og kontrolleres i regnvær slik at en er sikker på at vann ikke lengre renner rett ut og ned i underliggende puss og murverk, med påfølgende fare for fukt- og frostskaider.

Disse tiltakene må godkjennes av Riksantikvaren.

5. KOSTNADSKALKYLE

Beregnet kostnadskalkyle framgår av tabell under.

PROSJEKTKOSTNAD	
Rigg og drift	kr 583 000
Bygning	kr 1 922 000
El.arbeider	kr 20 000
Entreprisekostnad	kr 2 525 000
Generelle kostnader	kr 505 000
Byggekostnad	kr 3 030 000
Spesielle kostnader	kr 200 000
mva	kr 808 000
Basiskostnad	kr 4 038 000
Forventet tillegg	kr 404 000
Prosjektkostnad	kr 4 442 000
Margin for sikkerhet	kr 889 000
Kostnadsramme	kr 5 331 000

5.1. SPESIFISERING AV KOSTNADER

Herunder gis en spesifisering av hvilke typiske kostnader som ligger i de enkelte kontoer i tabellene. Prisenivå for kalkylen er april 2022.

5.2. RIGG OG DRIFT:

Herunder ligger entreprenørens rigg og driftskostnader, som stillas, stillastrapper, hjulbrakke, lagringscontainere, sikringstiltak, byggegjerde, etc.

Videre ligger det kostnader for entreprenørens egen administrasjon som byggeleder, HMS/hovedbedrift, kontroll og kvalitetssikring, FDV-dokumentasjon, sluttdokumentasjon, kapitallytelser som forsikringer, sikkerhetsstillelse og garanti.

Rigg og drift totalt er kalkulert til 30% av øvrig entreprisekostnad (bygning +elkraft).

5.3. GENERELLE KOSTNADER:

Kostnader herunder er detaljprosjektering for generalentreprise utført av byggherrens rådgivere, samt oppfølging av byggherrens ansvar i forbindelse med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA).

Byggherrens interne administrasjon er ikke medtatt.

De generelle kostnadene er kalkulert til 20% av samlet entreprisekostnad.

5.4. SPESIELLE KOSTNADER:

Herunder ligger kostnader for grunnundersøkelse utført i detaljprosjektet.

5.5. FORVENTET TILLEGG:

Forventet tillegg er antatt kostnad for arbeider som viser seg nødvendig å utføre, men som ikke er avdekket i forprosjektet. Kostnaden er kalkulert til 10% av basiskostnad.

5.6. MARGIN FOR SIKKERHET:

Margin for sikkerhet er en avsetning utover prosjektkostnad for å oppnå ønsket sikkerhet mot overskridelser av kostnadsrammen. Denne marginen skal blant annet dekke variasjoner i marked, usikkerhet i enhetspriser, og usikkerhet knyttet til fremdrift, m.m.

Det er avsatt en usikkerhet på 20% av prosjektkostnad.

27.05.2022

 Margrethe Moe

Utarbeidet av

Signert av: Moe, Margrethe (NOMM200153)

27.05.2022

 Camilla Sandem Dhelie

Godkjent av

Signert av: Dhelie, Camilla Sandem (NOCD200593)

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-16	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	53/22	08.06.2022

Signaturrett

Saksframlegg

Bakgrunnen for at sak om signaturrett kommer opp er fordi det i forbindelse med rydding av eiendomsforhold i Lier skal signeres på en rekke dokumenter. Her ble det etterspurt dokumentasjon på signaturrett fra kirkevergens side.

Mål: Hensikten med signaturrett er å sikre gode rutiner, samt redusere risiko for misbruk ved å skape en armlengdes avstand.

Vurdering: Det er sårbart om daglig leder, eller en annen, skulle kunne tegne fellesrådet juridisk med enesignatur. Derfor foreslås det å ha minimum to signaturer for å tegne fellesrådet juridisk. Videre legges det opp til at det er daglig leder, fellesrådsleder, nestleder samt medlem i arbeidsutvalget i fellesskap som kan tegne fellesrådet juridisk. Dette innebærer at signaturrett er knyttet til person og må meldes inn i enhetsregisteret fortløpende. Med en slik struktur, faller behovet for fullmakt til daglig leder bort.

Konklusjon: Kirkevergen foreslår at fellesrådet juridisk tegnes av daglig leder (kirkevergen), fellesrådsleder, nestleder samt medlem i arbeidsutvalget i fellesskap. Dvs. at det kreves to signaturer for å tegne fellesrådet juridisk.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar følgende føringer for signaturrett i Lier kirkelige fellesråd:

1. Det må alltid være to signaturer som binder fellesrådet juridisk.
2. Signaturrett gis til daglig leder, fellesrådsleder, nestleder samt medlem i arbeidsutvalget i fellesskap. Det er uvesentlig hvem som signerer, så lenge det er to signaturer.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-11	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	54/22	08.06.2022

Ny kirkelig organisering - Kirkerådets forslag

Saksframlegg

Sakspapirer til Kirkerådsmøte sak 42/22

<https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkeradet/2022/mai/kr%204222%20kirkelig%20organisering.pdf>

KA's kommentarer: <https://www.ka.no/sak/article/1654929>

Viser til FR sak 37/22.

Bakgrunn:

- Med den nye trossamfunnsloven fra 1. januar 2021 er lovgivningen om Den norske kirke redusert i omfang, og det er nå Kirkemøtet som har myndighet til å organisere Den norske kirke. Den norske kirke har blitt et selvstendig trossamfunn og en trosbasert organisasjon i sivilsamfunnet, og den skal være en landsdekkende, selvstendig og demokratisk folkekirke.
- Utfordringer med dagens organisering:
 - Sårbare arbeidsmiljøer og mye deltid
 - Ulik styring på samme arbeidsplass
 - Vanskelig konflikthåndtering
 - Svakere rekruttering enn ønskelig
 - Styringsmessig kompleksitet
- Mål: med utgangspunkt i mandatet som Müller-Nilssen-utvalget fikk fra Kirkerådet, formulerte utvalget følgende målbilde for sitt arbeid:
 - Folkekirke i hele landet
 - Kirken står sterkt lokalt
 - Avklarte roller og mandat
 - God ledelse på alle nivå
 - God ressursutnyttelse

Prosess:

1. To høringer: Et høringsbrev og -notat med konkrete spørsmål ble sendt til kirkelige høringsinstanser med frist 1. desember 2021, og en mer begrenset høring ble sendt offentlige instanser med frist 15. oktober 2021.
2. Kirkerådet vedtok 25. mars 2022 i sak KR 25/22 enstemmig følgende:
 1. Kirkerådet takker for det store arbeidet som høringsinstansene har lagt ned.
 2. Kirkerådet er opptatt av å finne en samlende og bærekraftig løsning.
 3. Kirkerådet ber om en sak til maimøtet med forslag til prinsippvedtak som kan legges fram for Kirkemøtet i 2022.
Saken bør gi en nærmere beskrivelse og vurdering av to alternative modeller for organisering av arbeidsgiveransvaret – én modell med utgangspunkt i soknet som arbeidsgiver og én modell med utgangspunkt i rettssubjektet Den norske kirke som arbeidsgiver. Det bør fremkomme av saken hva som er modelluavhengige byggesteiner, hvilke risikoer modellene har, samt et økonomisk estimat.
 4. Kirkerådet oppfordrer bispedømmerådene til å ha tett kontakt med soknets organer i arbeidet med denne saken.
- 3 I etterkant av dette møtet har Kirkerådets sekretariat gjennomført en rekke informasjonsmøter med ulike aktører, deriblant fellesrådsledere og kirkeverger i ti av elleve bispedømmer, for å forsøke å bidra til at prosessen kan lede fram til en samlende og bærekraftig løsning.

Utredning:

Administrasjonen i Kirkerådet har etter bestilling fra kirkerådsmøte i mars utredet to hovedmodeller for å få dette realisert på grunnlag av dagens kjente nivåer og styringsorganer: én modell med utgangspunkt i soknet som arbeidsgiver og én modell med utgangspunkt i rettssubjektet Den norske kirke.

1 Den anbefalte modellen: arbeidsgiveransvaret forankret i soknet (Fellesrådet)

- Lokal forankring styrker lokalkirkens handlfrihet, som er viktig for å «bevare og styrke det lokale engasjementet» i menighetene og «myndiggjøre både de folkevalgte og de ansatte på lokalplanet».
- Lav økonomisk risiko- da nærheten til kommunen videreføres som en viktig samarbeidspartner
- Utdfordring er at mange fellesråd er små, som medfører behov for å samarbeide med andre fellesråd.
- Prestenes tjenestedistrikt må være store nok, for å kunne sikre god beredskap,

2 Den nasjonale modellen: arbeidsgiveransvaret forankret i Rettssubjektet Den norske kirke

- Styrkene her ligger i mulighetene for gode fellesløsninger og fellesordninger på ulike nivåer.
- Kan styrke likebehandling på tvers av enheter og stillingskategorier.
- Finansieringsgrunnlaget er mer usikkert
- Forutsetter at arbeidsoppgaver delegeres. Må funksjonsfordeles.
- Det vil være bispedømmerådet og ikke kirkelig fellesråd som representerer arbeidsgiver i partssammensatte utvalg for tilsetting
- Kirkerådet anbefaler ikke denne modellen som løsning på arbeidsgiverspørsmålet i Den norske kirke.

Begge modellene har som skissert ovenfor både styrker og svakheter. Begge modellene foreslås innført gradvis.

Juridiske avklaringer:

- I. **Overføring av arbeidsgiveransvar:** Kirkemøtets myndighet til å vedta arbeidsgiverorganisering i trossamfunnet Den norske kirke. Særlig er det stilt spørsmål om

Kirkemøtet har rettslig grunnlag for å vedta at de ansatte i soknene (kirkelig fellesråd) skal overføres til rettssubjektet Den norske kirke som arbeidsgiver.

Kirkerådet har, blant annet med bakgrunn i at de eksterne betenkningene har ulike syn, gjort en selvstendig vurdering i spørsmålet om rekkevidden av Kirkemøtets myndighet. Kirkerådets vurdering er at Kirkemøtet i medhold av trossamfunnsloven § 12 andre ledd – eller på ulovfestet grunnlag – har myndighet til å avgjøre valg av hovedmodell for arbeidsgiverorganisering i trossamfunnet, og at Kirkemøtet dessuten har vid myndighet til å beslutte hvordan en modell nærmere skal innrettes og innføres.

- II. **Finansieringsordning:** Kirkerådet har vurdert særskilt om finansieringsordningen i loven § 14 begrenser Kirkemøtets myndighet ut over det § 12 andre ledd selv eventuelt måtte gjøre. Det er 14 i første rekke bestemmelsen om kommunens forpliktelser etter § 14 andre ledd som har vært holdt frem som en mulig hindring for å plassere arbeidsgiveransvaret i det nasjonale rettssubjektet for ansatte som kommunen bidrar med lønnsmidler til. Også her er Kirkerådets konklusjon at bestemmelsen ikke legger formelle bindinger på Kirkemøtets handlingsrom.

Videre saksgang:

Kirkerådet behandlet saken på sitt møte 30. og 31. mai. Kirkerådet legger opp til at Kirkemøtet i september 2022 skal fatte følgende prinsippvedtak om overordnet modell for arbeidsgiverorganisering:

1. Kirkemøtet ber Kirkerådet fremme en eller flere saker til Kirkemøtet om konkrete endringer i kirkeordningen eller øvrig regelverk, som bygger på følgende modelluavhengige elementer eller føringer:
 - a) Menighetsrådets rolle skal styrkes, herunder ved tilsetninger.
 - b) Biskopens tilsyn skal tydeliggjøres og styrkes, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett.
 - c) Bispedømmerådets rolle som strategisk lederorgan i bispedømmet skal styrkes.
 - d) Den daglige ledelsen skal gjennomgående være todelt, og kirkefaglig og administrativ leder skal være sidestilt.
 - e) Felles rammeverk, strategier, politikk og systemer bør utvikles for å legge til rette for enhetlig og effektiv forvaltning og sammenheng i hele trossamfunnet. Kirkemøtet og Kirkerådet må særlig legge vekt på å legge rammer for, bistå og avlaste fellesrådene som utøvere av arbeidsgiveransvar. Kirkemøtet bør for eksempel fastsette et felles personalreglement for hele trossamfunnet.
 - f) Prestetjenesten må organiseres i enheter som generelt er større enn dagens fellesråd.
 - g) Samisk kirkeliv skal sikres.
 - h) Lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg skal være medlem av Kirkemøtet.
2. Kirkemøtet går inn for modell 1 med utgangspunkt i soknet som arbeidsgiver og med kompenserende tiltak.

Kontakt mellom bispedømmeråd og fellesråd frem mot Kirkemøte 2022

Det er oppfordret fra Kirkerådets side til tett kontakt og hensiktsmessige møteplasser mellom bispedømmeråd og soknets organer. Tunsberg bispedømmeråd har i dialog med leder av nettverk for fellesrådsledere i Tunsberg, Ellen E. Wisløff, lagt opp til følgende møtepunkter:

- 14. juni - Møte mellom Au i Bispedømmerådet og Styret for nettverket av Fellesrådsledere.
- 24. august Møte mellom alle fellesrådsledere og Bispedømmeråd kl 18-21, Drammen
- 29. august Bispedømmerådet deltar på ledersamling for proster og kirkeverger (Modum)
- 31. august Bispedømmerådet har møte i Tunsberg hvor FR leder/ en ansattrepresentant kan presentere/ argumentere for sitt syn.

Konklusjon:

Kirkevergen tiltrer Kirkerådets administrasjon anbefaling om at ny, felles arbeidsgiverorganisering skal ta utgangspunkt i soknet. Anbefalingen bygger på både kirkelige, arbeidslivsmessige, økonomiske og rettslige hensyn. Det foreslås samtidig sikringsmekanismer for å redusere risikofaktorer ved den foreslåtte modellen.

Les mer om forslaget her

<https://www.ka.no/sak/article/1654929>

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar meldingen til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-12	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	55/22	08.06.2022

Høring - endring av navn på Drammen prosti**Vedlegg:**

Høring - endring av navn på Drammen prosti

Saksframlegg

Viser til vedlagte høringsnotat datert 06.05.2022 med tittel *Høring- endring av navn på Drammen prosti*.

Konklusjon: Kirkevergen anbefaler Lier kirkelige fellesråd å tiltre prostens forslag om å endre prostinavnet til Drammen og Lier prosti. Kirkevergen vil på vegne av kirkelig fellesråd svare på høringen innen høringsfristen som er 30. juni 2022.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar å tiltre ønske om at Drammen prosti endrer navn til Drammen og Lier prosti.

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 06.05.2022

Vår ref: 22/01481-3

Deres ref:

Høring - endring av navn på Drammen prosti

Drammen prosti, opprinnelig Bragernes prosti, har røtter tilbake til middelalderen. Prostiet har blitt utvidet og delt en rekke ganger, senest i 2020. Da ble Drammen kommune slått sammen med Svelvik og Nedre Eiker, samtidig som Røyken og Hurum kommuner, som var del av Lier prosti, ble sammenslått med Asker.

Som følge av dette vedtok Tunsberg bispedømmeråd i 2019 at soknene i tidligere Svelvik og Nedre Eiker kommuner samt soknene i Lier kommune skulle innlemmes i Drammen prosti fra 1.1.2020 samtidig som Lier prosti ble nedlagt. Drammen prosti består i dag av Drammen og Lier kommuner.

Prosten i Drammen har bedt bispedømmerådet om å endre navn på Drammen prosti til Drammen og Lier prosti:

Det er fra gammelt av en relasjon mellom Drammen og Lier med en viss spenning. Drammen er den store byen og kommunen som jo nå også er blitt atskillig større med over 100.000 innbyggere. Lier er «lillebror», bygdekommunen med langt færre innbyggere, i underkant av 30.000. I forbindelse med prosessene rundt mulige kommunesammenslåinger for noen år siden, var det sterk motstand i Lier mot å skulle bli en del av Drammen kommune. Mange var nok redd for å bli «spist opp» av byen, og at de kommunale tjenestene for Lierinnbyggerne dermed ville bli forringet og nedprioritert. Noe av den samme skepsisen har jeg allerede hørt fra flere ansatte og frivillige medarbeidere i kirken, i forhold til å nå være en del av Drammen prosti. Jeg tenker det av flere forståelige grunner, kan være lett å kjenne seg «litt utafor» eller som et vedheng.

På den bakgrunn ønsker prosten at prostinavnet skal endre til Drammen og Lier prosti.

Bispedømmerådet drøftet saken på sitt møte 22. april og gjorde følgende vedtak:

Bispedømmerådet ber administrasjonen forberede en sak om et eventuelt navneskifte av Drammen prosti til Drammen og Lier prosti. Som del av forberedelsene, skal saken sendes på høring til berørte fellesråd og menighetsråd.

Et prostis navn bør være gjenkjennelig og avspeile det geografiske området prostiet omfatter. Samtidig er det naturlig at en også tar hensyn til historien og eventuelle tradisjoner som ligger i et prostinavn.

Med dette som utgangspunkt sendes nå spørsmålet om et eventuelt navneskifte på høring til fellesråd og menighetsråd i Drammen prosti. Høringsfristen er **30. juni** og bispedømmerådet tar sikte på å behandle saken i løpet av høsten.

Høringsvaret sendes tunsberg.bispedomme@kirken.no.

Vi ber om svar på følgende spørsmål:

1. Er dere enig i at Drammen prosti endrer navn til Drammen og Lier prosti?
2. Hvis nei, bør navnet fortsatt være Drammen prosti eller har dere andre forslag til navn?

Med vennlig hilsen

Eigil Morvik
stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til: Prosten i Drammen	Albums gate 8	3016 DRAMMEN
--------------------------------	---------------	--------------

Mottakere: Menighetsrådene i Drammen prosti Drammen kirkelige fellesråd Lier kirkelige fellesråd	Albums gate 8 Postboks 215	3016 DRAMMEN 3401 LIER
---	-------------------------------	---------------------------

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-3	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	56/22	08.06.2022

Øvrige meldinger

Vedlegg:

22_00006-2Årsredegjørelse 2021 med vedlegg
 Kyrkjebygg+og+auka+utgifter+til+straum(1082609)
 2022.05.12 Revidert nasjonalbudsjett 2t
 2022.04.28 Samarbeid mellom menighetsråd

Saksframlegg

- Personal – Kirkevergen vil orientere om status
 - Kirkevergen vil starte opp tilsettingsprosessen av organist 50% for Sylling og Sjøstad.
- Generalforsamling i Kirkepartner AS avholdes torsdag 09.06.2022.
 Vedlagt følger årsmelding 2021
- Status i rydding av eiendomsforhold.
 - Kartverket har satt i gang prosessen på kunngjøring av gnr. 159 bnr. 23 (Lierskogen) ref. vedlagte brev fra kartverket. Dette kan ta noe tid.
 - 175/9, 177/21, 177/19, 126/27, 148/225, 124/129 – på alle disse eiendommene er konsesjonsfritaket ført i matrikkelen og hjemmeldokumentene sendt til tinglysning.
 - Eiendommene til OVF gjenstår dvs. 50/1, 50/164 og 50/1/2 til Frogner Sogn og 175/10 og 177/9 og 10 til Sylling sogn. Eiendommene til Sylling sogn holder OVF på å rydde opp i.
 - Eiendom 81/5 er vi i dialog.
- Prosess streaming i Frogner kirke: Det jobbes med innkjøp og anskaffelser av utstyr, søknad til biskop og Riksantikvar. For montering og koordinering jfr. Budsjett, vil det bli tegnet kontrakt med Jan Gunnar Sørbø, i likhet med tidligere avtaler. Tentativ fremdriftsplan for når vi er i gang med å streame er 1. oktober 2022.
- Det gjøres i disse dager avrop på rammeavtale med Recover (Fossefallsmetoden) for puss og slamming av murpuss som er påkrevet årlig vedlikehold på våre kirker jfr. Bygningsutvalgets befaringsrapport.
- Valg 2023 Kirkemøtet har vedtatt endringer i valgloven, noe som får konsekvenser for gjennomføringen. Fra bisperådets side er det Knut Edvard Larsen som vil holde i dette overfor menighetsrådene og Fellesrådet. Videre vil det bli oppnevnt et valgråd i BDR som skal passe på at alt foregår riktig ut ifra nye regler og forskrifter. I løpet av juni vil det bli sent ut en tentativ fremdrifts-/ milepælsplan. Det er lovet god bistand fra kommunikasjonsavdelingen i BDR.
- Bispedømmerådet har oppfordret menighetsrådene til å tenke igjennom fordeler og ulemper ved å slå seg sammen. Ref. brev datert 28.04.22 fra Stiftsdirektøren. Det presiseres at det ikke er snakk om å slå sammen sogn, men at flere sogn har ett menighetsråd. Ref. vedlegg.

- Strømkostnader og forordning. Statsråd Kirsten Toppe jf. Vedlagte brev synliggjør at kommunen har fått midler og har videre en særskilt type forpliktelse og ansvar (§14 Trossamfunnsloven) for kirken ut ifra et forpliktelsesperspektiv ifra den norske stat.
- Lierskogen kirke – rehabilitering 2. etg. Status: Prosjektleder Per Otto Olsen er i dialog med Tranby og Lierskogen menighet mtp. konkretisering og avklaringer av ønsker og behov for rehabiliteringen (fargevalg og hvor åpent man ønsker å ha rommene). Budsjettramme kr. 300 000 NOK.
Arbeidene vil ha oppstart primo september og avsluttes i starten av oktober.
- Årsrapport 2021 fra Tunsberg bispedømme
- Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep, har byttet navn til VAKE. Vedlagt følger deres årsrapport for 2021
- Revidert nasjonalbudsjett vil gi mer penger til steinkirkene iflg. Kjersti Toppe (barne- og familieminister) ref vedlegg fra pressemelding 12.05.22
- Kirkerådet og Kirkemøte har laget et LHBT utvalg. I løpet av skoleåret 22/23 skal alle ansatte gjennomføre et bevisstgjøringskurs. I Tunsberg Bispedømme er det Anne Gjertrud Fugletveit og Mari Braut som skal koordinere dette.
- Bispedømme etterlyser flere menigheter som ønsker å være pilot i prosjekt for helhetlig menighetsplan. Menighetsrådene kan ta direkte kontakt med Michael Onsrud mo262@kirken.no eller prost Øystein Magelssen om734@kirken.no

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar meldingene t.o.

DET KONGELEGE BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENT

Statsråden

Ifølgje liste

Dykkar ref

Vår ref

Dato

22/1609-

23. mai 2022

Kyrkjebygg og auka utgifter til straum

Eg har som statsråd i Barne- og familiedepartementet ansvar for trus- og livssynspolitikken, som er ramma inn av trussamfunnslova Stortinget vedtok i 2020. Eit eige kapittel i lova (kap. 3) gjeld Den norske kyrkja. Her finn ein føresegna (§ 14) om ansvaret kommunane har for finansiering av den lokale kyrkja, det vil seie sokna og det kyrkjelege fellesrådet. Dette ansvaret går langt tilbake i tid og er eit ansvar kommunane er vel kjende med og tek på alvor. Som ein samrøystes familie- og kulturkomite i Stortinget uttalte ved handsaminga av trussamfunnslova: "...kommunenes finansieringsansvar har bidratt til et nært samarbeid mellom kommune og kirke, og at dette har representert en verdi ikke bare for kirken, men også for det norske samfunnet", sjå [Innst. 208 L \(2019-2020\)](#).

Departementet gjorde i [desember 2020](#) greie for at trussamfunnslova vidarefører finansieringsplikta slik ho var under den tidlegare kyrkjelova. Nivået på det kommunale tilskotet til Den norske kyrkja lokalt, blir fastsett i ein lokaldemokratisk prosess og i eit samspel mellom kyrkja lokalt og kommunen.

Det er om lag 1630 kyrkjebygg i Noreg og det er der mykje av den kyrkjelege aktiviteten skjer. I tillegg til regelmessige gudstenester og markering av livsfasar som konfirmasjon, bryllaup og gravferder, er det eit variert og mangfaldig tilbod til menneske i alle aldrar i kyrkjene. Då kyrkjene fleire stader måtte stenge eller redusere aktiviteten under pandemien, blei det ekstra tydeleg for mange kor viktig det kyrkjelege tilbodet og kyrkja som samlingspunkt er.

No er det nye og andre utfordringar kyrkja lokalt står ovanfor. Straumprisane har i deler av landet auka betydeleg. Frå kyrkjelege organisasjonar høyrer eg om bekymring i sokn og fellesråd for at høge utgifter til straum vil gå ut over aktivitetsnivået i sokna og drifta av

kyrkjebygga. KA Arbeidsgivarorganisasjon for kyrkjelege verksemder har informert meg om at det hittil er få kommunar som har gitt tilsegn om å dekke dei auka utgiftene fellesråda har til straum. Årsakene kan vere fleire, som til dømes at kommunen framleis har spørsmålet til vurdering, at ein reknar med at kyrkja lokalt er omfatta av andre støtteordningar eller at kyrkjebygg og kyrkjelege føremål ikkje kan prioriterast. Eg vil presisere følgjande:

- støtteordningane under Kultur- og likestillingsdepartementet for kompensasjon for auka straumutgifter gjeld ikkje for sokn og fellesråd i Den norske kyrkja
- det er ikkje etablert egne ordningar for å kompensere einingar i Den norske kyrkja for auka utgifter til straum
- det kommunale finansieringsansvaret for den lokale kyrkja er vidareført i trussamfunnslova, og det vil derfor vere opp til kvar kommune å vurdere om det er grunnlag for å yte ekstra tilskot til det kyrkjelege fellesrådet for å vareta føremåla nemnde i lova og føremåla elles som var tiltenkt i kommunens budsjett for 2021 og 2022.

Eg er klar over at straumprisane har vore ei utfordring for kommunane. Straumprisane har òg vore ei utfordring for Den norske kyrkja lokalt. Vi kjenner ikkje kva prisar framtida vil bringe, men straumprisane påverkar spelerommet for å yte tenester i sokna og vedlikehalde kyrkjebygga.

Eg ynskjer med dette å oppmoda til god dialog mellom kommunar og kyrkjelege fellesråd, så ein finn gode løysingar no og i framtida.

Med helsing

Kjersti Toppe

Kopi

Den norske kyrkja

KA - Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter

Kommunesektorens organisasjon

Adresseliste

Alstahaug kommune	Strandgt. 52	8805	SANDNESSJØEN
Alta kommune	Pb. 1403	9506	ALTA
Alvdal kommune	Gjelen 3	2560	ALVDAL
Alver kommune	Pb. 4	5906	FREKHAUG
Andøy kommune	Pb. 187	8483	ANDENES
Aremark kommune	Rådhuset, Aremarkveien 2276	1798	AREMARK
Arendal kommune	Pb. 123	4891	GRIMSTAD
Asker kommune	Pb. 353	1372	ASKER
Askvoll kommune	Pb. 174	6988	ASKVOLL
Askøy kommune	Klampavikvegen 1	5300	KLEPPESTØ
Aukra kommune	Nyjordvegen 12	6480	AUKRA
Aure kommune	Pb. 33	6689	AURE
Aurland kommune	Vangen 1	5745	AURLAND
Aurskog Høland kommune	Rådhusveien 3	1940	BJØRKELANGEN
Austevoll kommune	Birkelandsvegen 2	5392	STOREBØ
Austrheim kommune	Sætremarka 2	5943	AUSTRHEIM
Averøy kommune	Pb. 152	6538	AVERØY
Balsfjord kommune	Rådhusgt. 11	9050	STORSTEINNES
Bamble kommune	Pb. 80	3993	LANGESUND
Bardu kommune	Pb. 401	9365	BARDU
Beiarn kommune		8110	MOLDJORD
Bergen kommune	Pb. 7700	5020	BERGEN
Berlevåg kommune	Torget 4	9980	BERLEVÅG
Bindal kommune	Bindal Rådhus	7980	TERRÅK
Birkenes kommune	Pb. 115	4795	BIRKELAND
Bjerkreim kommune	Pb. 17	4389	VIKESÅ
Bjugn kommune	Rådhuset	7160	BJUGN
Bjørnafjorden kommune	Pb. 24	5649	EIKELANDSOSEN
Bodø kommune	Pb. 319	8001	BODØ
Bodø kommune	Barneverntjenesten	8001	BODØ
Bokn kommune	Boknatunvegen 13	5561	BOKN
Bremanger kommune	Pb. 104	6721	SVELGEN
Brønnøy kommune	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
Bygland kommune		4745	BYGLAND
Bykle kommune	Rådhuset	4754	BYKLE
Bærum kommune		1304	SANDVIKA
Bø kommune	Rådhuset	8475	STRAUMSJØEN
Bømlo kommune	Rådhuset	5430	BREMNES
Båtsfjord kommune	Pb. 610	9991	BÅTSFJORD
Dovre kommune	Kongsvegen 4	2662	DOVRE
Drammen kommune	Pb. 7500	3008	DRAMMEN
Drangedal kommune	Gudbrandsvei 7	3750	DRANGEDAL

Dyrøy kommune	Dyrøytunet 1	9311	BRØSTADBOTN
Dønna kommune	Solfjellsjøen	8820	DØNNA
Eidfjord kommune	Simadalsvegen 1	5783	EIDFJORD
Eidskog kommune	Pb. 94	2230	SKOTTERUD
Eidsvoll kommune	Rådhusgt. 1	2080	EIDSVOLL
Eigersund kommune	Pb. 580	4379	EGERSUND
Elverum kommune	Pb. 403	2418	ELVERUM
Enebakk kommune	Prestgårdsveien 4	1912	ENEBAKK
Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	ENGERDAL
Etne kommune	Pb. 54	5591	ETNE
Etne kommun	Kyrkjevegen 10	2890	ETNEDAL
Evenes kommune	Pb. 43	8539	BOGEN I OFOTEN
Evje og Hornnes kommune	Kasernevegen 19	4735	EVJE
Farsund kommune	Pb. 100	4552	FARSUND
Fauske kommune	Pb. 93	8201	FAUSKE
Fedje kommune	Stormarkvegen 49	5947	FEDJE
Fitjar kommune	Pb. 83	5418	FITJAR
Fjaler kommune	Pb. 54	6961	DALE I SUNNFJORD
Fjord kommune	Pb. 144	6211	VALLDAL
Flakstad kommune		8380	RAMBERG
Flatanger kommune		7770	FLATANGER
Flekkefjord kommune	Kirkegt. 50	4400	FLEKKEFJORD
Flesberg kommune	Postmottak, Kommunehuset	3623	LAMPELAND
Flå kommune	Kommunehuset	3539	FLÅ
Folldal kommune		2580	FOLLDAL
Fredrikstad kommune	Pb. 1405	1602	FREDRIKSTAD
Frogn kommune	Pb. 10	1441	DRØBAK
Froland kommune	Frolandsveien 995	4820	FROLAND
Frosta kommune	Alstad	7633	FROSTA
Frøya kommune	Pb. 152	7261	SISTRANDA
Fyresdal kommune		3870	FYRESDAL
Færder kommune	Pb. 250 Borgheim	3163	NØTTERØY
Gamvik kommune	Pb. 174	9770	MEHAMN
Gausdal kommune	Vestringsvegen 8	2651	ØSTRE GAUSDAL
Gildeskål kommune	Pb. 54	8138	INNDYR
Giske kommune	Rådhuset	6050	VALDERØY
Gjemnes kommune	Rådhuset	6631	BATNFJORDSØRA
Gjerdrum kommune	Pb. 10	2024	GJERDRUM
Gjerstad kommune	Kommunehuset	4980	GJERSTAD
Gjesdal kommune	Rettedalen 1	4330	ÅLGÅRD
Gjøvik kommune	Pb. 630	2810	GJØVIK
Gloppen kommune	Grandavegen 9	6823	SANDANE

Gol kommune	Kommunehuset, Gamleveien 4	3550	GOL
Gran kommune	Rådhusvegen 39	2770	JAREN
Grane kommune	Industriveien 2	8680	TROFORS
Gratangen kommune	Årstein	9470	GRATANGEN
Grimstad kommune	Pb. 123	4891	GRIMSTAD
Grong kommune	Pb. 162	7871	GRONG
Grue kommune	Pb. 173	2261	KIRKENÆR
Gulen kommune	Eivindvikvegen 1119	5966	EIVINDVIK
Hadsel kommune	Rådhusgt. 5	8450	STOKMARKNES
Halden kommune	Pb. 150	1751	HALDEN
Hamar kommune	Pb. 4063	2306	HAMAR
Hamarøy kommune	Marie Hamsuns vei 3	8294	HAMARØY
Hammerfest kommune	Pb. 1224	9616	HAMMERFEST
Hareid kommune	Rådhusplassen 5	6060	HAREID
Harstad kommune		9479	HARSTAD
Hasvik Kommune	Pb. 43	9593	BREIVIKBOTN
Hattfjelldal Kommune	O.T. Olsensvei 3 A	8690	HATTFJELLDAL
Haugesund kommune	Pb. 2160	5504	HAUGESUND
Heim kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	KORGEN
Hemsedal kommune		3560	HEMSEDAL
Herøy kommune	Silvalveien 1	8850	HERØY
Herøy kommune	Pb. 274	6099	FOSNAVÅG
Hitra kommune	Fillan	7240	HITRA
Hjartdal Kommune		3692	SAULAND
Hjelmeland kommune	Kommunehuset	4130	HJELMELAND
Hol kommune	Ålmannvegen 8	3576	HOL
Hole kommune	Viksveien 30	3530	RØYSE
Holmestrand kommune	Pb. 312	3081	HOLMESTRAND
Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Horten kommune	Pb. 10	3191	HORTEN
Hurdal kommune	Minneåsvegen 3	2090	HURDAL
Hustadvika kommune	Tingplassen 1	6440	ELNESVÅGEN
Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALLEN
Hyllestad kommune	Kommunehuset	6957	HYLLESTAD
Hægebostad kommune	Birkeland	4595	TINGVATN
Høyanger kommune	Pb. 159	6991	HØYANGER
Høylandet kommune		7977	HØYLANDET
Hå kommune	Rådhusgt. 8	4360	VARHAUG
Ibestad kommune	Kommunehuset	9450	HAMNVIK
Inderøy kommune	Vennalivegen 7	7670	INDERØY
Indre Fosen kommune	Rådhusveien 13	7100	RISSA
Indre Østfold kommune	Pb. 34	1861	TRØGSTAD
Iveland kommune	Birketveit	4724	IVELAND

Jevnaker kommune	Kirkegt. 6	3520	JEVNAKER
Karasjok kommune	Rådhusgt. 4	9730	KARASJOK
Karlsøy kommune		9130	HANSNES
Karmøy kommune	Rådhuset	4250	KOPERVIK
Kautokeino kommune	Bredbuktnesveien 6	9520	KAUTOKEINO
Kinn kommune	Pb. 294	6701	MÅLØY
Klepp kommune	Pb. 25	4358	KLEPPE
Kongsberg kommune	Pb. 115	3602	KONGSBERG
Kongsvinger kommune	Fjellgt. 2	2226	KONGSVINGER
Kragerø kommune	Pb. 128	3791	KRAGERØ
Kristiansand kommune	Pb. 4	4685	NODELAND
Kristiansund kommune	Pb. 178	6501	KRISTIANSUND N
Krødsherad kommune		3536	NORESUND
Kvam herad	Grovagjelet 16	5600	NORHEIMSUND
Kvinesdal kommune	Nesgt. 11	4480	KVINESDAL
Kvinnherad kommune	Rådhuset, Rosendalsvegen 10	5470	ROSENDAL
Kviteseid kommune	Kviteseidsgt. 13	3850	KVITeseID
Kvitsøy kommune	Kommunehusveien 6	4180	KVITSØY
Kvæfjord kommune	Bygdeveien 26	9475	BORKENES
Kvænangen kommune	Rådhuset	9161	BURFJORD
Kåfjord kommune	Pb. 74	9148	OLDERDALEN
Larvik kommune	Pb. 2020	3255	LARVIK
Lavangen kommune	Nessveien 7	9357	TENNEVOLL
Lebesby kommune	Pb. 38	9790	KJØLLEFJORD
Leirfjord kommune	Kommunehuset	8890	LEIRFJORD
Leka kommune		7994	LEKA
Lesja kommune		2665	LESJA
Levanger kommune	Levanger rådhus, Håkon Den Godes gt. 30	7600	LEVANGER
Lier kommune	Pb. 205	3401	LIER
Lierne kommune		7882	NORDLI
Lillehammer kommune	Pb. 986	2626	LILLEHAMMER
Lillesand kommune	Pb. 23	4791	LILLESAND
Lillestrøm kommune	Pb. 313	2001	LILLESTRØM
Lindesnes kommune	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Lom kommune	Midtgard	2686	LOM
Loppa kommune	Parkveien 1/3	9550	ØKSFJORD
Lund kommune	Moiveien 9	4460	MOI
Lunner kommune	Sandsvegen 1	2740	ROA
Lurøy kommune	Rådhuset	8766	LURØY
Luster kommune	Rådhuset	6868	GAUPNE
Lyngdal kommune	Pb. 353	4577	LYNGDAL
Lyngen kommune	Kjosveien 12	9060	LYNGSEIDET
Lærdal kommune	Pb. 83	6886	LÆRDAL

Lødingen kommune	Pb. 83	8411	LØDINGEN
Lørenskog kommune	Pb. 3004	1471	LØRENSKOG
Løten kommune	Pb. 113	2340	LØTEN
Malvik kommune	Pb. 140	7551	HOMMELVIK
Marker kommune	Pb. 114	1871	ØRJE
Masfjorden kommune	Austfjordvegen 2724	5981	MASFJORDNES
Melhus kommune	Rådhusveien 2	7224	MELHUS
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	ØRNES
Meråker kommune		7530	MERÅKER
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Midt-Telemark kommune	Pb. 83	3833	BØ I TELEMARK
Modalen kommune	Pb. 44	5729	MODALEN
Modum kommune	Pb. 38	3371	VIKERSUND
Molde kommune	Rådhusplassen 1	6413	MOLDE
Moskenes kommune		8390	REINE
Moss kommune	Pb. 175	1501	MOSS
Målselv kommune	Kommunehuset	9321	MOEN
Måsøy kommune	Torget 1	9690	HAVØYSUND
Namsos kommune	Pb. 333 Sentrum	7801	NAMSOS
Namsskogan kommune		7890	NAMSSKOGAN
Nannestad kommune	Teiealleen 31	2030	NANNESTAD
Narvik kommune	Pb. 64	8501	NARVIK
Nes kommune	Pb. 114	2151	ÅRNES
Nesbyen kommune	Rukkedalsvegen 46	3540	NESBYEN
Nesna kommune	Moveien 24	8700	NESNA
Nesodden kommune	Pb. 123	1451	NESODDTANGEN
Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Nissedal kommune		3855	TREUNGEN
Nittedal kommune	Pb. 63	1483	HAGAN
Nome kommune	Ringsevja 30	3830	ULEFOSS
Nord-Aurdal kommune	Pb. 143	2901	FAGERNES
Nord-Fron kommune	Nedregt. 50	2640	VINSTRA
Nordkapp kommune	Pb. 403	9751	HONNINGSVÅG
Nord-Odal kommune	Administrasjonshuset, Herredsvegen 2	2120	SAGSTUA
Nordre Follo kommune	Pb. 3010	1402	SKI
Nordre Land kommune	Pb. 173	2882	DOKKA
Nordreisa kommune	Pb. 174	9156	STORSLETT
Nore og Uvdal kommune	Sentrum 16	3630	RØDBERG
Notodden kommune	Pb. 193	3672	NOTODDEN
Nærøysund kommune	Pb. 133, Sentrum	7901	RØRVIK
Oppdal kommune	Inge Krokannsveg 2	7340	OPPDAL
Orkland kommune	Pb. 83	7301	ORKANGER
Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN

Osen kommune		7740	STEINSDALEN
Oslo kommune	Rådhuset	0037	OSLO
Osterøy kommune	Hatland	5282	LONEVÅG
Overhalla kommune		7863	OVERHALLA
Porsanger kommune	Rådhuset	9712	LAKSELV
Porsgrunn kommune	Pb. 128	3901	PORSGRUNN
Rakkestad kommune	Pb. 264	1891	RAKKESTAD
Rana kommune	Pb. 173	8601	MO I RANA
Randaberg kommune	Randabergveien 370	4070	RANDABERG
Rauma kommune	Vollan 8A	6300	ÅNDALSNES
Rendalen kommune		2485	RENDALEN
Rennebu kommune	Myrveien 1, Berkåk	7391	RENNEBU
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Ringebu kommune	Hanstadgt. 4	2630	RINGEBU
Ringerike kommune	Pb. 123 sentrum	3502	HØNEFOSS
Ringsaker kommune	Pb. 13	2381	BRUMUNDDAL
Risør kommune	Pb. 158	4952	RISØR
Rollag kommune		3626	ROLLAG
Rælingen kommune	Pb. 100	2025	FJERDINGBY
Rødøy kommune	Kommunehuset, Vågaholmen	8185	VÅGAHOLMEN
Røros kommune	Bergmannsgt. 19	7374	RØROS
Røst kommune		8064	RØST
Røyrvik kommune		7898	LIMINGEN
Råde kommune	Postmottak	1640	RÅDE
Salangen kommune	Pb. 77	9355	SJØVEGAN
Saltdal kommune		8250	ROGNAN
Samnanger kommune	Tyssevegen 217	5650	TYSSE
Sande kommune		6084	LARSNES
Sandefjord kommune	Pb. 2025	3202	SANDEFJORD
Sandnes kommune	Pb. 583	4302	SANDNES
Sarpsborg kommune	Pb. 237	1702	SARPSBORG
Sauda kommune	Pb. 44	4201	SAUDA
Sel kommune	Hansensgt. 9	2670	OTTA
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Seljord kommune	Brøløsvegen 13A	3840	SELJORD
Senja kommune	Pb. 602	9306	FINNSNES
Sigdal kommune		3350	PRESTFOSS
Siljan kommune	Pb. 16	3749	SILJAN
Sirdal kommune		4440	TONSTAD
Skaun kommun	Rådhuset	7353	BØRSA
Skien kommune	Pb. 158	3701	SKIEN
Skiptvet kommune	Pb. 115	1806	SKIPTVET
Skjervøy kommune	Pb. 145	9189	SKJERVØY
Skjåk kommune	Moavegen 30	2690	SKJÅK

Smøla kommune	Hopen	6571	SMØLA
Snåsa kommune	Sentrum	7760	SNÅSA
Sogndal kommune	Pb. 153	6851	SOGNDAL
Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	
Sola kommune	Pb. 99	4097	SOLA
Solund kommune		6924	HARDBAKKE
Sortland kommune	Pb. 117	8401	SORTLAND
Stad kommune	Rådhusvegen 11	6770	NORDFJORDEID
Stange kommune	Pb. 214	2336	STANGE
Stavanger kommune	Pb. 8001	4068	STAVANGER
Steigen kommune	Rådhuset	8283	LEINESFJORD
Steinkjer kommune	Pb. 2530	7729	STEINKJER
Stjørdal kommune	Pb. 133	7501	STJØRDAL
Stord kommune	Pb. 304	5402	STORD
Stor-Elvdal kommune	Pb. 85	2481	KOPPANG
Storfjord kommune	Hatteng	9046	OTEREN
Strand kommune	Pb. 115	4126	JØRPELAND
Stranda kommune	Øyna 13	6200	STRANDA
Stryn kommune	Tonningsgt. 4	6783	STRYN
Sula kommune	Sloghaugvegen 13	6039	LANGEVÅG
Suldal kommune	Eidsveien 7	4230	SAND
Sunndal kommune	Pb. 94	6601	SUNNDALSØRA
Sunnfjord kommune	Pb. 338	6802	FØRDE
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
Sveio kommune	Pb. 40	5559	SVEIO
Sykkylven kommune	Rådhuset, Kyrkjevegen 62	6230	SYKKYLVEN
Søgne kommune	Pb. 1051	4682	SØGNE
Sømna kommune	Vik	8920	SØMNA
Søndre Land kommune	Hovsbakken 1	2860	HOV
Sør-Aurdal kommune	Tingvollbakkin 15	2930	BAGN
Sørfold kommune	Rådhuset	8226	STRAUMEN
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
Sør-Odal kommune	Øgardsvegen 2	2100	SKARNES
Sørreisa kommune	Storveien 20	9310	SØRREISA
Sør-Varanger kommune	Pb. 406	9915	KIRKENES
Tana kommune	Rådhusveien 24	9845	TANA
Time kommune	Pb. 38	4349	BRYNE
Tingvoll kommune	Midtvågvegen 2	6630	TINGVOLL
Tinn kommune	Pb. 14	3661	RJUKAN
Tjeldsund kommune	Pb. 240	9439	EVENSKJER
Tokke kommune	Storvegen 60	3880	DALEN
Tolga kommune	Kommunehuset	2540	TOLGA
Tromsø kommune	Pb. 6900	9299	TROMSØ
Trondheim kommune	Pb. 2300 Sluppen	7004	TRONDHEIM

Trysil kommune	Pb. 200	2421	TRYSIL
Træna kommune		8770	TRÆNA
Tvedestrand kommune	Pb. 38	4901	TVEDESTRAND
Tydal kommune		7590	TYDAL
Tynset kommune	Rådhuset	2500	TYNSET
Tysnes kommune	Rådhuset	5685	UGGDAL
Tysvær kommune	Pb. 94	5570	AKSDAL
Tønsberg kommune	Pb. 2410	3104	TØNSBERG
Ullensaker kommune	Pb. 470	2051	JESSHEIM
Ullensvang kommune	Opheimsgt. 31	5750	ODDA
Ulstein kommune	Pb. 143	6067	ULSTEINVIK
Ulvik herad	Skeiesvegen 3	5730	ULVIK
Utsira kommune	Pb. 63	5547	UTSIRA
Vadsø kommune	Pb. 614	9811	VADSØ
Vaksdal Kommune	Konsul Jebsensgt. 16	5722	DALEKVAM
Valle kommune	Pb. 4	4747	VALLE
Vang kommune	Kommunehuset, Tyinvegen 5161	2975	VANG I VALDRES
Vanylven kommune	Rådhuset	6143	FISKÅ
Vardø kommune	Pb. 292	9950	VARDØ
Vefsn kommune	Pb. 560	8651	MOSJØEN
Vega kommune	Rådhuset	8980	VEGA
Vegårshei kommune		4985	VEGÅRSHEI
Vennesla kommune	Pb. 25	4701	VENNESLA
Verdal kommune	Johannes Brunsgt. 2	7650	VERDAL
Vestby kommune	Pb. 144	1541	VESTBY
Vestnes kommune	Rådhuset	6390	VESTNES
Vestre Slidre kommune	Slidrevegen 16	2966	SLIDRE
Vestre Toten kommune	Pb. 84	2831	RAUFOSS
Vestvågøy kommune	Pb. 203	8376	LEKNES
Vevelstad kommune	Rådhuset	8976	VEVELSTAD
Vik kommune	Pb. 134	6891	VIK I SOGN
Vindafjord kommune	Rådhuset	5580	ØLEN
Vinje kommune	Vinjevegen 192	3890	VINJE
Volda kommune	Stormyra 2	6100	VOLDA
Voss kommune	Pb. 145	5701	VOSS
Værøy kommune	Rådhuset	8063	VÆRØY
Vågan kommune	Storgt. 29	8305	SVOLVÆR
Vågå kommune	Edvard Storms veg 2	2680	VÅGÅ
Våler kommune	Herredshuset, Kjosveien 1	1592	VÅLER I ØSTFOLD
Våler kommune	Sentralgården	2436	VÅLER I SOLØR
Øksnes kommune	Pb. 33	8439	MYRE
Ørland kommune	Pb. 401	7129	BREKSTAD
Ørsta kommune	Dalevegen 6	6150	ØRSTA
Østre Toten kommune	Pb. 24	2851	LENA

Øvre Eiker kommune	Rådhuset	3300	HOKKSUND
Øyer kommune	Kongsvegen 325 - Tingberg	2636	ØYER
Øygarden kommune	Øygarden rådhus	5337	RONG
Øystre Slidre kommune	Tingvang, Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES
Åfjord kommune		7170	ÅFJORD
Ål kommune	Torget 1	3570	ÅL
Ålesund kommune	Pb. 1521	6025	ÅLESUND
Åmli kommune	Gata 5	4865	ÅMLI
Åmot kommune	Rådhuset, Torget 1	2450	RENA
Årdal kommune	Statsråd Evensensveg 4-6	6885	ÅRDALSTANGEN
Ås kommune	Pb. 195	1430	ÅS
Åseral kommune	Gardsvegen 68	4540	ÅSERAL
Åsnes kommune	Rådhusgt. 1	2270	FLISA

Revidert nasjonalbudsjett: Mer penger til steinkirkene

– Det haster med en målrettet innsats mot de dårligst vedlikeholdte, sier barne- og familieminister Kjersti Toppe. Bildet er fra lanseringen av kunst- og inventarrapporten «Kirkenes særskilte verdier» i Oslo domkirke siste uke. **Foto: Even Kleppa/KA**

Publisert: 12/05/2022

Regjeringen foreslår fem millioner til å utarbeide tilstandsrapporter og registrere tilstandsdata.

– Mange av de gamle steinkirkene er i dårlig stand, så det haster med en målrettet innsats mot de dårligst vedlikeholdte, sier barne- og familieminister Kjersti Toppe (Sp) i en [pressemelding](#) torsdag formiddag.

– Glade for at regjeringen prioriterer dette

I regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett er det satt av fem millioner til steinkirkene fra middelalderen. Pengene kommer i tillegg til [de 28,6 millionene som ble fordelt sist uke](#).

Både Stortinget og regjeringen har satt som mål at steinkirkene fra middelalderen skal være i god stand til tusenårsmarkering for slaget på Stiklestad i 2030.

– Vi er glade for at regjeringen prioriterer midler til arbeidet med bevaring av steinkirker i revidert nasjonalbudsjett. Det haster hvis vi skal nå det målet som er satt, sier Marit Brandt Lågøyr, avdelingsdirektør i KA.

Tilstandsrapporter og registrering

De friske midlene skal gå til å utarbeide grundige tilstandsrapporter, og å registrere data i Kirkebyggdatabasen for de kirkene som har tilstandsrapporter av nyere dato. Tilstandsrapportene legger grunnlag for prioritering, budsjettering og framdriftsplan for istandsetting av kirkene, heter det fra regjeringen.

– Det er viktig at regjeringen prioriterer midler til både nye tilstandsrapporter og til å registrere data i Kirkebyggdatabasen fra tilstandsrapporter som allerede foreligger, sier Lågøy.

«Ikke tilfredsstillende» eller «dårlig» stand

Det finnes 159 middelalderkirker i stein her i landet, inkludert Nidarosdomen. KAs kirkekontroll i 2021 avdekket at 27 prosent av steinkirkene hadde «ikke tilfredsstillende» eller «dårlig» tilstand på yttertak og tårn.

53 prosent hadde «ikke tilfredsstillende» eller «dårlig» tilstand på yttervegger.

24 prosent hadde «ikke tilfredsstillende» eller «dårlig» tilstand på grunn og fundament

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd

Til menighetsrådene i Tunsberg bispedømme

Dato: 28.04.2022

Vår ref: 22/01184-3

Deres ref:

Samarbeid mellom menighetsråd

Den norske kirke er en mangfoldig og sammensatt organisasjon med flere nivåer og en til dels komplisert struktur, slik det er kommentert i flere utredninger og høringsprosesser de senere årene. En ting som likevel står fast, er at soknet er den grunnleggende enhet i Den norske kirke med menighetsrådet som et utøvende myndighetsorgan.

Samtidig er det en realitet at soknene er svært forskjellige, og forutsetningene for menighetsrådet til å lede virksomheten i soknet, er også varierende. Dette kommer bl.a. til uttrykk i forbindelse med kirkevalg, hvor det kan være vanskelig å rekruttere nye medlemmer til menighetsrådet, og for nyvalgte menighetsråd kan det også være utfordrende å ta fatt på oppgavene som kan være både omfattende og uoversiktlige. .

Tunsberg bispedømmeråd vil, på den bakgrunn, oppmuntre alle menighetsråd i bispedømmet til å drøfte hvorvidt det er naturlig å samarbeide tettere med andre sokn om oppgaver og utvalg, eventuelt ha felles menighetsråd for flere sokn eller slå sammen sokn.

Høsten 2023 er det igjen nytt kirkevalg hvor nye råd skal velges. Vi tror det er fornuftig og hensiktsmessig at sittende menighetsråd gjør disse vurderingene i løpet av 2022. Kirkemøtet vil i september vedta nye retningslinjer for felles menighetsråd for flere sokn, noe som kanskje er aktuelt for noen.

Dersom en ønsker bistand fra bispedømmekontoret i disse prosessene, så ta kontakt med stiftsdirektør Eigil Morvik (em338@kirken.no).

Med vennlig hilsen

Lill Tone Grahl-Jacobsen
bispedømmerådsleder

Eigil Morvik
stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	22/01134-4	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	57/22	08.06.2022

Eventuelt

Saksframlegg

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.